

W numerze:

- 30-lecie Wydziału Elektrycznego PRz (1)
- Z obrad Senatu (3)
- Personalia (4)
- 65 rocznica urodzin doc. dr. inż. Jerzego Lewickiego (5)
- Konferencje PRz (6)
- Rekolekcje adwentowe (11)
- Z żałobnej karty (12)
- Plan seminariów zakładowych (13)
- "Połoniny" wspominają... (14)
- Politechnika Rzeszowska gościła... (17)
- Emeryci i renciści PRz znowu razem (17)
- Akademickie Radio "Centrum" z nowym programem (18)
- Info Kurier Akademicki (19)
- Sport akademicki (20)

30-lecie Wydziału Elektrycznego Politechniki Rzeszowskiej

Relacja ze Zjazdu Absolwentów

Wydział Elektryczny Politechniki Rzeszowskiej wyznaczył sobie dzień 23 września 1995 roku jako czas obchodów 30-lecia swojej działalności. Główną uroczystością tych obchodów był Jubileuszowy Zjazd Absolwentów wszystkich roczników dyplomowania od 1967 do 1995 r.

Przygotowaniom do uroczystości jubileuszowych dała początek uchwała Rady Wydziału z września 1995 r. Całością prac organizacyjnych Jubileuszu kierował dziekan Wydziału dr hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. nadzw. PRz wraz z prodziekanami: dr. hab. inż. Kazimierzem Buczkiem, prof. nadzw. PRz i dr. inż. Janem Rodzińskim - wszyscy absolwenci tegoż Wydziału. Prace obejmowały m.in.: przygotowanie jubileuszowego logo Zjazdu (opracowała dr inż. Anna Wrona - adiunkt w Katedrze Podstaw Elektroniki), zaproszeń, ulotki informacyjnej, sporządzenie bazy danych o absolwentach i pracownikach Wydziału, a także edycję wydawnictw jubileuszowych.

Uczestnicy Zjazdu otrzymali materiały jubileuszowe wydrukowane w trzech zeszytach:

- Informator jubileuszowy - zawierający rys historyczny Wydziału oraz spis pracowników i absolwentów Wydziału.
- Informator o planach i programach studiów.
- Zeszyt z materiałami na sesję naukowo-techniczną pt. "Dziś i jutro elektroniki, elektrotechniki i informatyki w gospodarce regionu".

Główną częścią obchodów była sesja naukowo-techniczna, w której udział wzięli: w liczbie około 250 osób absolwenci Wydziału - wśród nich senator RP inż. Józef Frączek, szefowie i dyrektorzy wielu firm, JM Rektor prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczóś, dziekani pozostałych wydziałów uczelni, a także emerytowani i aktualni pracownicy Wydziału Elektrycznego. Obrady otworzył i prowadził dziekan Wydziału prof. J. Bajorek, po czym JM Rektor powitał wszy-

⇒ Ciąg dalszy na str. 2

**Najlepsze życzenia
pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego 1996 Roku
Czytelnikom, Sympatykom i Współpracownikom
składa
zespół redakcyjny**

30-lecie Wydziału Elektrycznego...

Cd. ze str. 1

JM Rektor - prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczos w czasie składania życzeń okolicznościowych. Z prawej: dr hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. nadzw. PRz - dziekan Wydziału Elektrycznego (Fot. M. Misiakiewicz)

stkich obecnych na sali, w tym także nestorów Politechniki (i Wydziału) m.in. w osobach: profesora Jana Woźniackiego, mgr. inż. Zbigniewa Serwińskiego, mgr. inż. Bohdana Zaborowskiego. Gratulując jubileuszu, JM Rektor złożył pracownikom Wydziału życzenia dalszych sukcesów w badaniach naukowych i dydaktyce. Składając życzenia okolicznościowe, w dalszym ciągu sesji wystąpili:

- dr hab. inż. Tadeusz Markowski, prof. nadzw. PRz - dziekan Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa;
- dr inż. Jerzy Kerste - prodziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska - w imieniu dziekana prof. zw. dr hab. inż. Zbyszka Stojka;
- dr hab. inż. Henryk Galina, prof. nadzw. PRz - dziekan Wydziału Chemicznego;
- dr hab. inż. Stanisław Wolek, prof. nadzw. PRz - dziekan Wydziału Zarządzania i Marketingu.

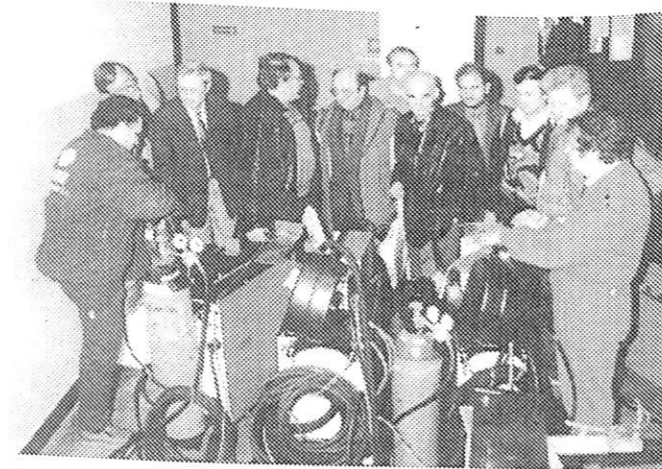
Z kolei autor niniejszej relacji przedstawił strukturę kształcenia oraz zamierzenia Wydziału w zakresie tworzenia nowych ofert dla kandydatów na studia, informując o pracach nad utworzeniem kierunku "informatyka" oraz usystematyzowaniu podziału kształcenia na specjalnościach i specjalizacjach, po czym kierownicy katedr i zakładów Wydziału Elektrycznego zaprezentowali swoje jednostki w sferze nauki i dydaktyki. Kolejno wystąpili kierownicy:

Dr hab. inż. Włodzimierz Kalita, prof. nadzw. PRz przedstawia zakres prac Zakładu Układów Elektronicznych (Fot. M. Misiakiewicz)

- Katedry Automatyki i Informatyki - prof. dr hab. inż. Leszek Trybus wraz z kierownikami zespołów dr hab. inż. Marianem Wysockim, prof. nadzw. PRz i dr hab. inż. Jackiem Kluską, prof. nadzw. PRz;
- Katedry Podstaw Elektroniki - prof. dr hab. inż. Andrzej Kusy, prof. zw. PRz;
- Zakładu Układów Elektronicznych - dr hab. inż. Włodzimierz Kalita, prof. nadzw. PRz;
- Zakładu Systemów Cyfrowych - dr hab. inż. Franciszek Grabowski, prof. nadzw. PRz;
- Zakładu Metrologii i Systemów Pomiarowych - dr hab. inż. Adam Kowalczyk, prof. nadzw. PRz;
- Zakładu Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych - dr hab. Stanisław Apanasewicz, prof. nadzw. PRz;
- Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki - doc. dr inż. Jerzy Lewicki;
- Zakładu Elektrotechniki Teoretycznej - dr hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. nadzw. PRz.

Wystąpienia kierowników katedr i zakładów były najdłuższą częścią sesji. Każdy z referentów starał się zaprezentować odmienną tematykę badań, profilu dydaktyki, a także zakresu współpracy z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

Fragment wystawy okolicznościowej (Fot. M. Misiakiewicz)

Po przerwie w dyskusji m.in. udział wzięli absolwenci Wydziału związani przede wszystkim z firmami regionu. Byli to absolwenci pierwszych roczników: mgr inż. Jan Rusin - dyrektor firmy "ELTOR-Rzeszów"; mgr inż. Adam Szalwa - wicedyrektor firmy "ELEKTROMONTAŻ SA-Rzeszów"; mgr inż. Janusz Bober - dyrektor firmy "OPTIMUS-COMFORT" Oddział w Rzeszowie. Ich wystąpienia zawierały wspomnienia z okresu studiów, tworzenia swoich firm, a także wysoką ocenę wiedzy i przydatności absolwentów Wydziału. W dyskusji poruszano przede wszystkim problemy dydaktyczne.

Od godzin rannych w budynku A i B Politechniki Rzeszowskiej była czynna okolicznościowa wystawa firm reklamujących swoje wyroby. W założeniach wystawcami mieli być wyłącznie absolwenci - właściciele firm. Bardzo duże jednak zainteresowanie wystawą spowodowało, że organizatorzy zmienili formułę i do wystawy dopuszczono wszystkie ważne jednostki gospodarcze regionu, a także wystawców z głębi kraju. Należy tu wyszczególnić takie firmy, jak:

→ Ciąg dalszy na str. 12

Z obrad Senatu

W dniu 25 września 1995 r. odbyło się posiedzenie Senatu Politechniki Rzeszowskiej, w czasie którego:

☒ JM Rektor dokonał wręczenia aktu mianowania na **stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz na czas nie określony**.

Nominację otrzymali:

z WYDZIAŁU BUDOWNICTWA I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

■ dr hab. inż. Bogusław Januszewski

■ dr hab. inż. Andrzej Zieliński

z WYDZIAŁU BUDOWY MASZYN I LOTNICTWA

■ dr hab. Józef Banaś

■ dr hab. inż. Bogumił Bieniasz

■ dr hab. Maria Kwaśnik

■ dr hab. inż. Jerzy Łunarski

■ dr hab. inż. Tadeusz Pomianek

■ dr hab. inż. Janusz Rybak

■ dr hab. inż. Jan Sieniawski

z WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

■ dr hab. inż. Henryk Galina

■ dr hab. Bolesław Fleszar

■ dr hab. inż. Mieczysław Kucharski

z WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

■ dr hab. Stanisław Apanasewicz

■ dr hab. inż. Jerzy Bajorek

z WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA I MARKETINGU

■ dr hab. Andrzej Daszkiewicz

☒ Akt mianowania na **stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz na stałe** otrzymali:

z WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

■ prof. dr hab. inż. Leszek Trybus

z WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

■ prof. dr hab. Stanisław Kopacz

☒ Akt mianowania na **stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz na okres 5 lat** otrzymali:

■ dr hab. Antoni Paradała (WBMiL)

■ dr hab. Stanisław Pikulski (WZiM)

■ dr hab. Stanisław Ślusarczyk (WZiM)

oraz

■ dr hab. inż. Władysław Filar,

na okres do dnia 30 czerwca 1998 r. (WZiM)

■ dr hab. inż. Nikodem Nowakowski

do dnia 30 listopada 1995 r. (WBiLŚ)

☒ Senat podjął uchwałę o utworzeniu na Wydziale Elektrycznym od dnia 1 października 1996 r. kierunku studiów "informatyka". Rekrutacja na I rok studiów w roku akademickim 1996/1997 będzie się odbywać na 8-semestralne studia inżynierskie. W przyszłości przewiduje się rozszerzenie kształcenia na studia magisterskie.

☒ Ponadto Senat wysłuchał:

■ sprawozdania prorektora ds. nauczania - dr hab. inż. Mariana Wysockiego, prof. nadzw. PRz z akcji rekrutacyjnej na I rok studiów w roku akademickim 1995/1996, w wyniku której przyjęto: 1798 osób na studia dzienne, 788 osób na studia zaoczne,

■ informacji kwestora - mgr Anny Ciebierzy o aktualnej sytuacji finansowej uczelni.

☒ Został zatwierdzony ramowy plan posiedzeń Senatu na rok akademicki 1995/1996.

Marta Olejnik

Udział w pracach KBN

Prof. dr hab. inż. Leszek Trybus - kierownik Katedry Automatyki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej został powołany do składu Sekcji Automatyki i Robotyki T 11A w Zespole Automatyki, Elektroniki, Informatyki i Telekomunikacji T-11 Komitetu Badań Naukowych na czas trwania X konkursu projektów badawczych.

Profesor Leszek Trybus jest członkiem tej Sekcji bez przerwy, począwszy od II konkursu projektów badawczych w 1991 r.

B.Ś.

Z rozprawą doktorską i opiniami recenzentów można zapoznać się w Czytelni Biblioteki Głównej Politechniki Rzeszowskiej, budynek F, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 8a.

Obrony prac doktorskich

Dziekan i Rada Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza w Rzeszowie podają do wiadomości, że w dniu 29 listopada 1995 r. o godz. 10⁰⁰ w bud. L, sala nr 126, ul. Powstańców Warszawy 8 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej

mgr. inż. Ryszarda Filipa

na temat: "Kształtowanie mikrostruktury i prognozowanie wytrzymałości zmęczeniowej dwufazowych stopów tytanu $\alpha + \beta$ ".

Promotor: dr hab. inż. Jan Sieniawski, profesor nadzwyczajny Politechniki Rzeszowskiej.

Recenzenci: dr hab. inż. Marek Hetmańczyk, profesor nadzwyczajny Politechniki Śląskiej, dr hab. inż. Tadeusz Pomianek, profesor nadzwyczajny Politechniki Rzeszowskiej.

PERSONALIA

NOMINACJE PROFESORSKIE W PAŁACU PREZYDENCKIM

Akt nadania tytułu naukowego profesora nauk technicznych z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Lecha Wałęsy otrzymali profesorowie Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej:

- dr hab. inż. Jerzy Łunarski, kierownik Zakładu Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji w dniu 5 października 1995 r.
- dr hab. inż. Henryk Kopecki, kierownik Zakładu Mechaniki Technicznej w dniu 8 listopada 1995 r.

PROFESURY UCZELNIANE

JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej mianował z dniem 1 października 1995 r. na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

- dr. hab. inż. Nikodema Nowakowskiego w Zakładzie Urbanistyki i Architektury na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska
- dr. hab. Antoniego Pardałę w Katedrze Matematyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa
- dr. hab. inż. Władysława Filara w Zakładzie Marketingu na Wydziale Zarządzania i Marketingu
- dr. hab. Stanisława Pikulskiego w Zakładzie Organizacji i Zarządzania na Wydziale Zarządzania i Marketingu
- dr. hab. Stanisława Ślusarczyka w Zakładzie Marketingu na Wydziale Zarządzania i Marketingu

DOKTORATY

Mgr inż. Barbara Wilk, pracownik techniczny w Zakładzie Metrologii i Systemów Pomiarowych na Wydziale Elektrycznym uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie elektroniki, nadany przez Radę Naukową Instytutu Technologii Elektronowej Politechniki Wrocławskiej.

B.S.

Profesor PRz recenzentem pracy doktorskiej w Holandii

Potwierdzeniem umacniania znaczenia Politechniki Rzeszowskiej za granicą jest powoływanie naszych profesorów do zespołów prowadzących przewody doktorskie w uczelniach europejskich. Prof. dr hab. inż. Leszek Trybus, kierownik Katedry Automatyki i Informatyki na Wydziale Elektrycznym został poproszony o opracowanie recenzji pracy doktorskiej nt. "Signal Sampling Techniques for Data Acquisition in Process Control", której autorem jest Marten Derk van der Laan

(Holandia). Przewód doktorski został przeprowadzony na Wydziale Matematyki i Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu w Groningen (Holandia). Obrona pracy doktorskiej odbyła się w dniu 3 lipca 1995 r. Promotorem był prof. dr W.A. Halang (Niemcy), pozostałymi recenzentami - prof. dr N. Petkov (Holandia) i prof. dr M.G. Rodd (Anglia).

B.S.

Sterownik PSW-8 na niszczycielu "Warszawa"

Produkowany na licencji Politechniki Rzeszowskiej od 1992 r. przez Zakład Produkcji Doświadczalnej Automatyki Sp. z o.o. Ostrów Wielkopolski programowalny sterownik wielofunkcyjny PSW-8 został zastosowany do sterowania agregatami prądowtórzymi na największym polskim okręcie bojowym - niszczycielu rakietowym ORP "Warszawa". Dotychczas wyprodukowano ponad 500 sztuk sterowni-

ków PSW-8 i obecnie znajdują się one w większości gałęzi przemysłu. Kilka egzemplarzy pracuje w Zbrojowce - Brno.

Bronisław Trala

Mgr inż. Bronisław Trala jest głównym specjalistą ds. nauki i rozwoju kadry naukowej Politechniki Rzeszowskiej.

Doc. dr inż. Jerzy Lewicki w 65-lecie urodzin

Docent Jerzy Lewicki urodził się w 1930 r. w Krakowie. W 1956 roku ukończył studia wyższe na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera elektryka.

Pracę zawodową rozpoczął jako asystent w Katedrze Maszyn i Pomiarów Elektrycznych Akademii Górniczo-Hutniczej. Tam też doktoryzował się (w 1967 r.) pod opieką profesora Władysława Kołka, długoletniego kierownika Katedry. Pod kierunkiem wybitnych specjalistów AGH brał udział w wielu badaniach teoretycznych w uczelni i praktycznych dla przemysłu, w szczególności przemysłu górniczego i hutniczego. Pomimo zatrudnienia w jednostce zajmującej się maszynami elektrycznymi zajął się układami energoelektrycznymi, z tego zakresu wykonał pracę doktorską.

Nowym okresem dla doc. Jerzego Lewickiego było podjęcie z dniem 1.10.1967 r. pracy w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Rzeszowie przekształconej w 1974 r. w Politechnikę Rzeszowską. Początkowo pracował jako wykładowca w Zespole Maszyn Elektrycznych pod kierownictwem doc. dr. hab. inż. Zygmunta Bajorka, a następnie w Zakładzie Urządzeń Elektrycznych pod kierownictwem doc. dr. inż. Jerzego Sozańskiego. W 1972 roku objął kierownictwo tego Zakładu, a w 1973 r. - stanowisko dyrektora Instytutu Elektrotechniki funkcjonującego wówczas na prawach Wydziału. Był dziekanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Rzeszowskiej od 1973 do 1990 r. z dwuletnią przerwą w okresie stanu wojennego 1982-1984. W dotychczasowych dziejach Wydziału Elektrycznego (przez 30 lat) najdłużej urzędował jako dziekan.

W 1978 roku zmieniono nazwę Zakładu Urządzeń Elektrycznych na Zakład Energoelektroniki i Elektroenergetyki. W Zakładzie tym doc. Jerzy Lewicki kierował szeregiem prac w ramach badań własnych o tematyce:

- analiza pracy tyrystorowych falowników wielotaktowych,
- analiza cyklokonwertorów metodą grafów,
- analiza prądów pierwotnych transformatorów prostownikowych i opracowań dla przemysłu,
- analiza i dobór urządzeń systemu elektroenergetycznego,
- analiza niezawodności systemu elektroenergetycznego,
- opracowanie metody suszenia półfabrykatów do wyrobu izolatorów elektrotechnicznych,
- zastosowanie elementów półprzewodnikowych do sterowania napędami urządzeń gospodarstwa domowego,

- zastosowanie układów energoelektrycznych do kompensacji mocy biernej w sieciach elektroenergetycznych przemysłowych - i wieloma innymi pracami.

Wyniki większości wymienionych prac zostały zastosowane w praktyce w Kombinacie "Siarkopol" w Tarnobrzegu, WSK w Mielcu, Zakładach Urządzeń Chłodniczych w Dębicy, Krosnieńskich Hutach Szkła, Fabryce Autobusów "Autosan" w Sanoku, Zakładach Porcelany Elektrotechnicznej "Zapel" w Boguchwale itd. Przyczyniły się one do wprowadzenia szeregu rozwiązań technicznych.

Jest cenionym specjalistą, promotorem oraz recenzentem wielu prac doktorskich. Prowadził ponad 120 prac dyplomowych na studiach dziennych i zaocznych.

Docent Jerzy Lewicki pełnił szereg funkcji poza uczelnią, w szczególności w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich (SEP). Był tam długoletnim przewodniczącym Komisji ds. Młodzieży, a od 1986 r. jest przewodniczącym Zespołu ds. Stopni Specjalizacyjnych Inżynierów przy Zarządzie Oddziału SEP w Rzeszowie.

Za swą pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną doc. Jerzy Lewicki otrzymał wiele odznaczeń: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Edukacji Narodowej, Medal im. Pożaryskiego, Złotą i Srebrną Odznakę SEP. Został także uhonorowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nagrodą zespołową III stopnia za osiągnięcia dydaktyczne oraz wielokrotnie nagrodami Rektora Politechniki Rzeszowskiej.

W pracy zawodowej i życiu prywatnym zawsze prezentuje dużą kulturę osobistą, wczuwał się w potrzeby podległych mu pracowników, Jego dewizą jest prawość i uczciwość.

Docent Jerzy Lewicki był najdłużej urzędującym dziekanem Wydziału (w sumie 15 lat). W dniu 1.10.1995 r. przeszedł na emeryturę. Nadal jednak uczestniczy w działalności naukowej Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki, finalizując rozprawę habilitacyjną. Jest zatrudniony na 1/2 etatu i prowadzi zajęcia ze studentami z energoelektroniki i seminarium dyplomowego.

Życzę Panu doc. Jerzemu Lewickiemu, aby jak najdłużej pracował z nami oraz służył swoim doświadczeniem młodym pracownikom Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki, a także studentom Wydziału Elektrycznego Politechniki Rzeszowskiej.

dr hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. nadzw. PRz
kierownik Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki

KONFERENCJE

II Seminarium Naukowe

Recent trends in chemometrics

Katedra Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej wspólnie z Komisją Chemometrii i Komputeryzacji Chemii Analitycznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN zorganizowała w dniu 13 czerwca 1995 r. II Seminarium Naukowe nt. "Recent trends in chemometrics".

Program Seminarium obejmował wykłady:

- **prof. D.L. Massart** (Wolny Uniwersytet w Brukseli, przewodniczący Europejskiego Towarzystwa Chemometrii): "Multivariate chemometrics for industry",
- **prof. T. Kowalska** (Uniwersytet Śląski): "Optimization of the separation quality in the absorption and partition liquid chromatography",
- **prof. Z. S. Hippe** (PRZ): "From research on non-trivial computer discoveries in the field of molecular chemometrics"

oraz dyskusję okrągłego stołu nt. przedstawionych referatów i perspektyw rozwojowych chemometrii.

W Seminarium wzięło udział 46 uczestników z ośrodków naukowych i przemysłowych w Polsce m.in.: z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Krakowskiej, Politechniki Gdańskiej, Politechniki Śląskiej, Akademii Medycznej w Lublinie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Zakładów Farmaceutycznych "Polfa" w Rzeszowie, Zakładów Sprzętu Domowego "Zelmer" w Rzeszowie.

B.Ś.

I Seminarium Rzeszowsko-Koszyckie

Problemy projektowania i wykonawstwa konstrukcji inżynierskich

W dniach 19 i 20 czerwca 1995 r. na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej odbyło się I Rzeszowsko-Koszyckie Seminarium Naukowe nt. "Problemy projektowania i wykonawstwa konstrukcji inżynierskich". Było ono efektem umowy o współpracy między Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej a Wydziałem Budownictwa Politechniki w Koszycach podpisanej we wrześniu 1994 r. Na Seminarium zaprezentowano 25 referatów, 13 z Politechniki Rzeszowskiej i 12 z Politechniki Koszyckiej, które po kwalifikacji przez Komitet Naukowy Seminarium zostały wydane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej. Na Seminarium prócz autorów referatów z Koszyc (16 osób) była obecna także delegacja Wydziału Budownictwa Politechniki Lwowskiej, której przewodniczył Dziekan tego Wydziału. Obradom odbywającym się w sali K-6 Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej towarzyszyła bogata

prezentacja 6 firm (Ceresit-Henkel Staporków, Przedsiębiorstwo Innowacji Budowlanych "IB-Rzeszów", PPH "Integral" Rzeszów, PAIB "Maxbud" Rzeszów, "Schomburg-Polska" Kutno, "Wigolen" Częstochowa), które były sponsorami przedsięwzięcia.

W ramach Seminarium odbyła się wycieczka turystyczno-techniczna. Goście zwiedzili Zamek w Łańcucie, a następnie przedsiębiorstwa - "Integral" oraz "Maxbud" zaprezentowały aktualne realizacje budów na terenie Rzeszowa, gdzie zwiedzający mogli zapoznać się z najnowszymi technologiami stosowanymi w polskim budownictwie. Zakończeniem pierwszego dnia obrad była uroczysta kolacja w Studenckim Klubie "Plus" z udziałem wszystkich uczestników oraz sponsorów Seminarium.

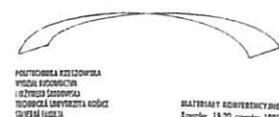
Seminarium spełniło swoje zadanie w zakresie wymiany doświadczeń naukowych prowadzonych obecnie w obu ośrodkach, pozwoliło także na zainicjowanie bliższych kontaktów pomiędzy pokrewnymi zakładami obu uczelni. Sprzyjała temu, celowo wybrana, dosyć szeroka tematyka Seminarium. Efektem będzie przedłużenie umowy o współpracy na następne lata. Udział w Seminarium Gości z Politechniki Lwowskiej był ze strony organizatorów zamierzony, gdyż intencją władz naszego Wydziału Budownictwa i Inżynierii jest rozszerzenie współpracy na trzy ośrodki: Rzeszów-Koszyce-Lwów.

Przyszłe konferencje odbywać się będą na przemian w trzech ośrodkach.

Grzegorz Bajorek

Dr inż. Grzegorz Bajorek jest nauczycielem akademickim w Zakładzie Inżynierii Materiałowej i Technologii Budownictwa na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej.

PROBLEMY PROJEKTOWANIA I WYKONAWSTWA KONSTRUKCJI INŻYNIERSKICH

I Krajowa Konferencja Awioniki

Co to jest awionika końca XX wieku?

Pod tym hasłem w dniach 11-13 września 1995 r. Komitet Naukowy I Krajowej Konferencji Awioniki obradował w Wojskowym Zespole Wypoczynkowym "Jawor" pod Soliną.

Komitet Naukowy, któremu przewodniczył dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. nadzw. PRZ, zgrupował wokół siebie czołowych przedstawicieli nauki tej dyscypliny w osobach profesorów: Z. Dźygadło, Z. Goszewski, J. Oszecki, W. Sobieraj, J. Soldek, R. Vogt, W. Ząbkowicz oraz przedstawicieli najprężniej działających firm na rzecz polskiej awioniki (dr inż. C. Szczepański - MP - PZL, dr inż. T. Czichon - ATM).

Zakwalifikowano 80 referatów, stanowiących treść obrad pięciu sekcji, a poświęconych następującej problematyce:

- I - Pomiar, przesyłanie, gromadzenie i zobrazowanie informacji.
- II - Urządzenia i systemy nawigacyjne.
- III - Sterowanie obiektami latającymi.
- IV - Projektowanie urządzeń lotniczych.
- V - Symulatory lotu i kształcenie.

W Konferencji najliczniej wzięli udział przedstawiciele Politechniki Warszawskiej i Rzeszowskiej, Instytutu Lotnictwa w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej oraz Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie, Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni, Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Politechnik: Szczecińskiej, Białostockiej, Gdańskiej, Świętokrzyskiej, a także szeregu zakładów przemysłowych tej branży, jak: "UNIMOR" w Gdańsku, "RADMOR" w Gdyni, "NAVI" Ltd. w Poznaniu, MP-PZL Aerospace Industries Ltd. w Warszawie, Pilc Inc. w Rzeszowie, WSK "PZL-Rzeszów" SA (łącznie 125 osób).

Na trzech sekcjach plenarnych wygłoszono zamawiane referaty plenarne określające podstawy teoretyczne, stan awioniki i perspektywy jej rozwoju. Sekcję I referatem plenarnym pt. "Zasady projektowania lotniczych systemów pomiarowych i diagnostycznych" wzbogacił prof. Władysław Ząbkowicz z ITWL w Warszawie. Tematyce sekcji II i IV poświęcili obszerną uwagę autorzy: dr inż. Andrzej Tomczyk w referacie nt. "Stan obecny i kierunki rozwoju wyposażenia pokładowego

samolotów" oraz prof. Ryszard Vogt z Wydziału MEiL Politechniki Warszawskiej w referacie pt. "Modelowanie modularne systemów sterowania lotem samolotów". Obrady sekcji III uzupełniał referat prof. Jana Gruszeckiego nt. "Metody syntezy pokładowych systemów sterowania". Najwięcej uwagi poświęcono referatom plenarnym sekcji V, których tematyka dotyczyła operatora ludzkiego jako elementu układu sterowania samolotem. Prof. Janusz M. Morawski w swoim referacie "Human Factors in Avionics" przedstawił najnowsze osiągnięcia z pogranicza awioniki i psychologii. Uzupełnił je prof. Jerzy Maryniak ("Samolot - pilot - symulator"). W referacie "Symulatory lotu, stan i perspektywy" szef firmy Aerospace Industries Ltd. w Warszawie - dr inż. Cezary Szczepański przedstawił wizję rozwoju symulatorów w kraju. Obrady okrągłego stołu, poprzedzone referatem prof. Zdzisława Goszewskiego z WAT w Warszawie, przebiegały pod hasłem "Stan i perspektywy awioniki w kraju oraz problemy kształcenia specjalistów dla tej dyscypliny".

W Konferencji udział wzięli również pracownicy naukowo-dydaktyczni zaprzyjaźnionego Katolickiego Uniwersytetu Przemysłowego w Ostendzie (Belgia) - prof. Roland Defever i prof. Johan Sabbe. Konferencją zainteresowała się również największa firma awioniczna świata - Rockwell-Collins Ltd., której przedstawiciel Mr Maurice Swallow omówił dotychczasowe osiągnięcia firmy.

Atmosfera Konferencji, wyraźne zapotrzebowanie środowisk twórczych tej dyscypliny na wymianę poglądów oraz niewątpliwe uroki ośrodka "Jawor" zdecydowały o podjęciu uchwały przez uczestników spotkania, że II Konferencja Awioniki odbędzie się w tym samym miejscu i czasie w 1998 r., a jej organizatorami będą: Zakład Systemów Sterowania Politechniki Rzeszowskiej, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie oraz Stowarzyszenie Twórców Aeronautyki i Jej Rozwoju z siedzibą w Warszawie.

Jan Gruszecki

Dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. nadzw. PRZ jest kierownikiem Zakładu Systemów Sterowania na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej.

VI Międzynarodowe Sympozjum Naukowe

SAKON'95

Zakład Eksploatacji Pojazdów Samochodowych Politechniki Rzeszowskiej zorganizował w dniach 20-22 września 1995 r. kolejne Sympozjum SAKON'95 nt. "Metody obliczeniowe i badawcze w rozwoju systemów pojazdów samochodowych i maszyn roboczych samojezdnych". Sympozja o wymienionej tematyce odbywają się corocznie, gromadząc gości z zagranicznych ośrodków naukowych. W ramach zawartych umów o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej pomiędzy Politechniką Rzeszowską i Uniwersytetem Transportu Ukrainy w Kijowie oraz Akademią Transportu Ukrainy - Zachodnie Centrum we Lwowie gościliśmy przedstawicieli tych instytucji.

Obrady plenarne i sesje tematyczne odbyły się w odrestaurowanym zameczku w Przecławiu pod Mielcem, będącym własnością WSK "PZL" Mielec S.A. Uniwersytet Transportu Ukrainy w Kijowie reprezentowało 6 pracowników naukowych. Wśród obecnych byli m.in. prorektor ds. badań i rozwoju

doc. dr inż. Michał Kowalew oraz doc. dr inż. Aleksander Wołkow, pełniący funkcję zastępcy redaktora naczelnego motoryzacyjnego czasopisma "Sygnal". Skład uczestników Akademii Transportu Ukrainy - Zachodnie Centrum stanowiło natomiast 5 wysokich rangą przedstawicieli branży motoryzacyjnej okręgu lwowskiego, a mianowicie: doc. dr inż. Michał Paliuch - dyrektor Ukraińskiej Asocjacji "Autobus", doc. dr inż. Iwan Kelman - dyrektor Lwowskiego Przedsiębiorstwa Transportowego, dr inż. Stiepan Dawidiak - dyrektor Lwowskiej Fabryki Autobusów, mgr inż. Igor Duma - dyrektor Miejskiego Parku Samochodowego, mgr inż. Georgij Kirga - dyrektor Okręgowych Kolei Żelaznych. Nie jest zatem przypadkiem, że w Sympozjum SAKON'95 wzięli również udział przedstawiciele jednostek gospodarczych z naszego regionu o motoryzacyjnym profilu produkcji. Ich obecność była stymulowana potrzebą nawiązania bezpośrednich kontaktów handlowych.

→ Ciąg dalszy na str. 8

SAKON'95

Cd. ze str. 7

wych bądź kooperacji produkcyjnej ze stroną ukraińską. Wśród uczestników byli obecni m.in.: **mgr inż. Jan Studnicki** - prezes Zarządu Wytwórni Silników "PZL-Mielec" Sp. z o.o., **inż. Stanisław Krawczyk** - prezes Zarządu Wytwórni Aparatury Wtryskowej "PZL-Mielec" Sp. z o.o., **dr inż. Marek Zmarz** - dyrektor techniczny "Autosan" S.A. w Sanoku, **dr inż. Jan Zydrón** - prezes zarządu "Avia Moto-Export Assistance Ltd".

Należy wyjaśnić, że stan liczbowy uczestników ze strony ukraińskiej jest limitowany warunkami podpisanych umów o wzajemnej wymianie pracowników naukowych i gości na zasadach bezde wizowych. Stąd liczba uczestników zagranicznych nie jest duża, ale zawsze są to osoby pełniące znaczące funkcje naukowe lub organizacyjne w uczelniach albo w jednostkach gospodarczych i wygłaszający ciekawe, przeglądowe referaty.

Organizowane kolejne Sympozja służą prezentacji dorobku oraz wzajemnej wymianie informacji zarówno o aktualnie prowadzonych pracach naukowych w zakresie opracowań teoretycznych, jak i realizowanych tematach badawczych. Wymiana doświadczeń naukowych obejmuje zagadnienia budowy i eksploatacji pojazdów samochodowych. W bieżącym roku poszerzyliśmy formułę Sympozjum o tematykę organizacji, zarządzania i marketingu w transporcie samochodowym. Zakres zainteresowań tematycznych wzrasta i prawie wykracza już poza dyscyplinę naukowe prowadzone w Zakładzie Eksploatacji Pojazdów Samochodowych, stąd udział w Sympozjum pracowników naukowych naszej uczelni z innych jednostek organizacyjnych, zajmujących się problemami podstawowymi, ogólnotechnicznymi bądź specjalnościowymi. Referaty, powiązane tematycznie z branżą motoryzacyjną, zostały zaprezentowane m.in. przez **prof. Tadeusza Markowskiego** - dziekana Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, **prof. Stanisława Wolka** - dziekana Wydziału Zarządzania i Marketingu oraz **prof. Władysława Orłowicza** z Zakładu Inżynierii Materiałowej. Wygłoszono w czasie sesji plenarnych ogółem 28 referatów. Prezentowane tezy i wyniki prac eksperymentalnych były interesujące, co inspirowało do wymiany poglądów i twórczych dyskusji.

Uczestnicy Sympozjum i zaproszeni goście zwiedzili Wytwórnię Silników Sp. z o.o. oraz Wytwórnię Aparatury Wtryskowej Sp. z o.o. "PZL-Mielec", gdzie zostali zapoznani z

aktualną ofertą produkcyjną, problemami transformacji organizacyjnej oraz kierunkami przyszłościowego rozwoju obu firm. Należy również z satysfakcją odnotować zainteresowanie lokalnej prasy problematyką i przebiegiem Konferencji. Informacje i sprawozdania na ten temat ukazały się m.in. w "Tygodniku Mieleckim - KORSO" oraz "Głosie Mieleckim".

Materiały konferencyjne Sympozjum SAKON zawierają zarówno wygłaszane, jak i nadesłane prace. Łącznie opublikowano 44 referaty, a udział ilościowy poszczególnych ośrodków i jednostek organizacyjnych był następujący: Uniwersytet Transportu Ukrainy w Kijowie (17 referatów), Akademia Transportu Ukrainy - Zachodnie Centrum we Lwowie (10 referatów), Zakład Eksploatacji Pojazdów Samochodowych PRz (6 referatów), Zakład Konstrukcji Maszyn PRz (3 referaty), Zakład Inżynierii Materiałowej PRz (4 referaty), Zakład Informatyki PRz (2 referaty), Politechnika Poznańska (1 referat), Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie (1 referat).

Przebieg i wyniki ostatniego Sympozjum oraz uzyskane dotychczas doświadczenia z Sympozjów poprzednich dowodzą konieczności dalszego, cyklicznego organizowania konferencji o prezentowanym profilu. Szczególnie ważnym aspektem tych spotkań jest udział pracowników nauki i praktyków z przemysłu, integrujących oba środowiska i wytyczających kierunki prac poznawczych i wdrożeniowych. Dla przedstawicieli strony ukraińskiej, co wielokrotnie podkreślali w wypowiedziach, bardzo ważne jest nawiązanie współpracy gospodarczej w zakresie motoryzacji z przedsiębiorstwami naszego regionu. Stanowi to niewątpliwie szansę rozwoju naszych jednostek gospodarczych i dalszą stabilizację ekonomiczną. Dostrzeżono niewątpliwie inspirującą i twórczą rolę organizatora tych corocznych spotkań - Zakładu Eksploatacji Pojazdów Samochodowych Politechniki Rzeszowskiej.

Przewodniczącym Komitetu Naukowego oraz Komitetu Organizacyjnego VI Międzynarodowego Sympozjum SAKON'95 był **dr hab. inż. Kazimierz Lejda**, profesor nadzwyczajny PRz.

Kazimierz Lejda

Dr hab. inż. Kazimierz Lejda, prof. nadzw. PRz jest kierownikiem Zakładu Eksploatacji Pojazdów Samochodowych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej.

VI Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna

Metrologia w technikach wytwarzania maszyn

W dniach 21-22 września 1995 r. odbyła się coroczna VI Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna - "Metrologia w technikach wytwarzania maszyn". Organizatorem Konferencji była Katedra Obróbki Skrawaniem i Obrabiarce Politechniki Rzeszowskiej pod patronatem Komitetu Budowy Maszyn oraz Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej Polskiej Akademii Nauk. Komitetowi Naukowemu przewodniczył **prof. dr inż. Eugeniusz Ratajczyk**, a Komitetowi Organizacyjnemu - **prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczó**. Sekretarzem Konferencji został **mgr inż. Remigiusz Łabudzki**. Dofinansowanie imprezy zapewnił Komitet Badań Naukowych.

W programie Konferencji uwzględniono 50 z nadesłanych opracowań, które podzielono na 5 grup tematycznych, dotyczących:

- metrologii warstwy wierzchniej,
- przyrządów i systemów pomiarowych,
- współrzędnościowej techniki pomiarowej,
- systemów kontroli jakości,
- diagnostyki urządzeń i procesów.

Pracownicy Politechniki Rzeszowskiej zaprezentowali na Konferencji 4 referaty. Autorami pozostałych referatów byli przedstawiciele niemal wszystkich technicznych ośrodków na-

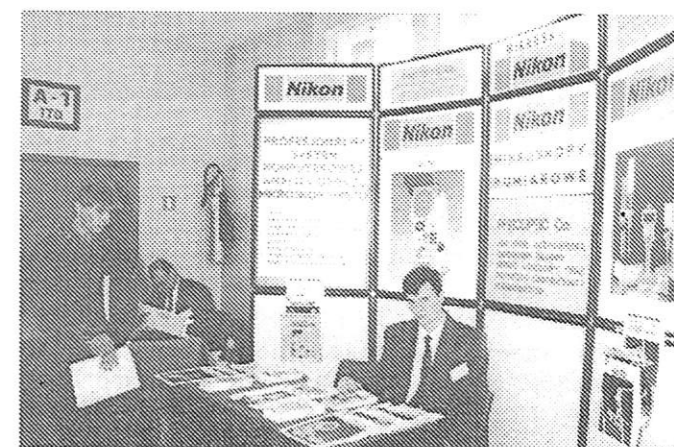
→ Ciąg dalszy na str. 9

Cd. ze str. 8

Przemawia przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji prof. Eugeniusz Ratajczyk z Politechniki Warszawskiej podczas otwarcia VI Ogólnopolskiej Konferencji nt. "Metrologia w technikach wytwarzania maszyn". Z prawej: JM Rektor PRz - prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczó (Fot. M. Misiakiewicz)

ukowych w kraju, Politechnik: Białostockiej, Częstochowskiej, Gdańskiej, Krakowskiej, Łódzkiej, Poznańskiej, Świętokrzyskiej, Warszawskiej i Wrocławskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej; Wyższych Szkół Inżynierskich w Koszalinie i Zielonej Górze, Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie, Uniwersytetu Łódzkiego i Instytutu Obróbki Skrawaniem w Krakowie. Obradom towarzyszyła ekspozycja 11 czołowych producentów aparatury i urządzeń pomiarowo-kontrolnych, m. in.:

Fragment ekspozycji towarzyszącej Konferencji. Jedno z dziesięciu stoisk ekspozycji aparatury i narzędzi pomiarowo-kontrolnych (Fot. M. Misiakiewicz)

- Precoptic,
- Rank Taylor Hobson,
- Test Instrument,
- UEI,
- Zeiss Industrielle Messtechnik.

Remigiusz Łabudzki

Mgr inż. Remigiusz Łabudzki jest nauczycielem akademickim w Katedrze Techniki Wytwarzania i Automatyzacji Politechniki Rzeszowskiej.

VII Konferencja Ciepłowników

Uwarunkowania wyboru źródeł ciepła

W dniach 5-7 października 1995 r. odbyła się w Wojskowym Ośrodku Wypoczynkowym "Jawor" nad Jeziorem Solińskim VII Konferencja Ciepłowników Polski Południowo-Wschodniej. Organizatorem Konferencji był Zakład Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków Politechniki Rzeszowskiej (dawna nazwa Zakład Urządzeń Sanitarnych) oraz Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Oddział Rzeszów, któremu prezesuje **mgr inż. Stefan Opaliński**. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był **dr inż. Władysław Szymański**, a sekretarzem naukowym **mgr inż. Maria Bukowska**. Tegoroczne hasło Konferencji to "Uwarunkowania wyboru źródeł ciepła". Formuła konferencji może być określona jako obejmująca całość problematyki ciepłowniczej ukierunkowanej na hasło przewodnie. Przedstawiono 27 referatów podczas 6 sesji oraz 14 wystąpień promocyjnych firm działających w branży ciepłowniczej. Uczestniczyło 180 osób. Konferencji towarzyszyła wystawa w formie stoisk firm promujących swoje urządzenia i armaturę wraz z katalogami, folderami, a nawet promocyjnymi wideokasetami. W ramach Konferencji był obchodzony jubileusz 30-lecia istnienia MPEC Rzeszów.

Nie ulega wątpliwości, że Konferencja była wydarzeniem roku w skali kraju, gdyż niezależnie od wachlarza przedstawionych prac zgromadziła wielu znanych naukowców z Politechnik - Warszawskiej, Śląskiej, Białostockiej, Częstochowskiej, Lubelskiej, Rzeszowskiej i praktyków, a przebieg dyskusji ujawnił dużo oryginalnych poglądów, liczne zaś różnice zdań

nadały jej kolorytu. Wyraźnie zaznaczył się udział profesjonalistów praktyków.

Po przeglądzie wygłoszonych referatów można było wyróżnić trzy wątki: edukacyjny, naukowy i nowoczesności - związany niemal z przewrotem w dziedzinie armatury i sterowania systemami ciepłowniczymi.

Podsumowując, organizatorem spotkania należą się słowa uznania, było ono znakomicie przygotowane i stanowiło ważny element integracyjny środowiska naukowego oraz zawodowego ciepłowników. Często słyszało się pod adresem organizatorów - galicyjskie "tak trzymać". Będziemy czekać na następną konferencję z głębokim przekonaniem, że organizatorzy znów nas zaskoczą pomysłowością, gościnnością, serdecznością i znakomitą organizacją, dziękujemy i do zobaczenia - to słowa, które słyszeliśmy po zakończeniu obrad wielokrotnie. Dziś je tutaj powtarzam.

Dodatkową ucztą estetyczną i duchową dla uczestników było podziwianie bajecznie kolorowych krajobrazów bieszczadzkiej złotej jesieni podczas rejsu statkiem spacerowym po wodach zalewu i wysłuchanie zajmującej gawędy przewodnika o historii i uwarunkowaniach ekologicznych Jeziora Solińskiego.

Janusz Rak

Dr hab. inż. Janusz Rak, prof. nadzw. PRz jest kierownikiem Zakładu Zaopatrzenia w Wodę i Odprowadzania Ścieków na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej.

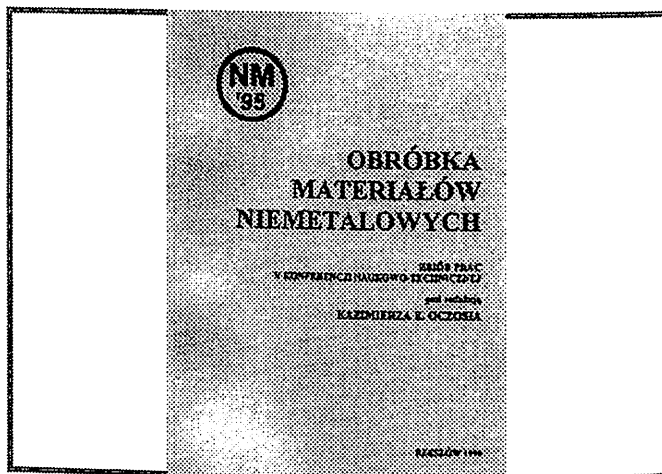
Obróbka materiałów niemetalowych

Piąty już raz doszło w dniach 12-13 października 1995 r. do spotkania naukowego (organizowanego mniej więcej w cyklu pięcioletnim), którego głównym motywem była wspólna debata nad problemami dotyczącymi ubytkowego kształtowania różnych materiałów niemetalowych. Organizatorem Konferencji była Katedra Obróbki Skrawaniem i Obrabiarek Politechniki Rzeszowskiej pod patronatem Sekcji Technologii Maszyn Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk. Komitetowi Naukowemu przewodniczył **prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczóś**.

Rola materiałów niemetalowych, a zwłaszcza ceramicznych materiałów technicznych, szkła, tworzyw sztucznych, materiałów drewnopochodnych, a nade wszystko coraz większej liczby materiałów kompozytowych nabiera rosnącego znaczenia w praktyce przemysłowej. Stąd okresową prezentację dokonała i konstruktywną wymianę poglądów na efektywne doświadczenia oraz doskonalenie sposobów ich kształtowania należy uznać ze wszech miar za wskazaną i w pełni przydatną.

W trakcie Konferencji wygłoszono 26 referatów, opublikowanych w specjalnym wydawnictwie książkowym, których autorami byli przedstawiciele Politechnik: Gdańskiej, Krakowskiej, Lubelskiej, Łódzkiej, Rzeszowskiej, Śląskiej, Warszawskiej oraz Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie, Akademii Rolniczej w Poznaniu i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a ponadto Instytutu Obróbki Skrawaniem w Krakowie, Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Obrabiarek i Urządzeń Specjalnych w Poznaniu oraz Zakładu Elektrod Węglowych S.A. w Raciborzu.

Organizowanie tego rodzaju spotkań jest bardzo celowe, można bowiem odczuwać pewien niedosyt dotychczasowego zainteresowania problematyką kształtowania materiałów niemetalowych ze strony krajowych ośrodków naukowo-badawczych. Są jednak widoczne symptomy korzystnej zmiany tego stanu, co można dostrzec szczególnie w odniesieniu do zwiększającego się zakresu prac poświęconych ceramice technicz-

nej i kompozytom ceramicznym. Cieszy między innymi fakt zarówno rozszerzenia badań nad elektroerozyjną i elektrochemiczną obróbką ceramiki technicznej, jak też rozwój zastosowań obróbki wysokociśnieniową strugą wodną lub wodnościerną do rosnącego zestawu materiałów.

Konferencja została dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych, co z jednej strony świadczy o docenieniu wagi rozważanej problematyki, z drugiej zaś stanowi dla jej uczestników i organizatorów asumpt do intensyfikacji prac badawczych w tym obszarze tematycznym.

Konferencja była sponsorowana przez Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej "ZAPEL" S.A. w Boguchwale pod Rzeszowem, za co słowa szczególnego podziękowania należą się prezesowi zarządu tej firmy **mgr. inż. Markowi Augustynowi**.

Barbara Dul-Korzyńska

Dr inż. Barbara Dul-Korzyńska jest nauczycielem akademickim w Katedrze Techniki Wytwarzania i Automatykacji Politechniki Rzeszowskiej.

Seminarium Naukowe

Nowe narzędzia inżynierii wiedzy w nauczaniu chemii organicznej

W dniach 18-19 października 1995 r. odbyło się Seminarium Naukowe nt. "Nowe narzędzia inżynierii wiedzy w zastosowaniach do nauczania chemii organicznej oraz przedmiotów pokrewnych" zorganizowane przez Katedrę Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej na Wydziale Chemicznym Politechniki Rzeszowskiej.

W skład Komitetu Naukowego Seminarium wchodził: **prof. Z.S. Hippe** (PRZ) - przewodniczący, **prof. O. Achmatowicz** (Instytut Przemysłu Farmaceutycznego w Warszawie), **prof. A. Burewicz** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz **prof. J.L. Mokrosz** (Instytut Farmakologii PAN w Krakowie).

Celem Seminarium była wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie stosowania multimedialnych środków oraz zaawansowanych softwerów do szeroko rozumianego wspomaganie nauczania wybranych działów chemii, ze szczególnym uwzględnieniem chemii organicznej, syntezy chemicznej, biochemii, farmakologii i in.

W Seminarium wzięło udział 47 uczestników z różnych ośrodków naukowych w Polsce, m.in.: z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Politechniki Łódzkiej, Instytutu Przemysłu Farmaceutycznego w Warszawie, Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie.

B.Ś.

Wytwarzanie elementów maszyn ze stopów metali o specjalnych właściwościach

Konferencja nt. "Wytwarzanie elementów maszyn ze stopów metali o specjalnych właściwościach" odbywa się cyklicznie co 5 lat (pierwsza odbyła się w 1975 r.) i jest organizowana przez Zakład Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji Politechniki Rzeszowskiej ze współudziałem Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Rzeszów" S.A. - czołowego producenta silników lotniczych w Polsce. Tematyką Konferencji są zainteresowane również inne branże przemysłu wytwarzające wyroby przeznaczone do pracy w ośrodkach korozyjnych, w podwyższonej temperaturze, w warunkach niskiej temperatury, próżni itp.

Zapewnienie tym wyrobom dużej trwałości i niezawodności stwarza określone trudności konstrukcyjno-technologiczne. Uzyskanie zadowalających parametrów takich wyrobów jest rozwiązywane następującymi sposobami:

- opracowywaniem nowych materiałów o specjalnych właściwościach wraz z operacjami poprawiającymi ich właściwości użytkowe,
- opracowywaniem specjalnych technologii polepszających powierzchnię odporność części, wykonanych z tradycyjnych materiałów, na destrukcyjne oddziaływanie otoczenia,
- konstruowaniem elementów i zespołów w ten sposób, aby zabezpieczyć je (odseparować) przed destrukcyjnym oddziaływaniem otoczenia.

Praktyczne stosowanie podanych sposobów powoduje pojawienie się kolejnych problemów wymagających rozwiązań, zwłaszcza połączonych z procesami wytwarzania. Są one spowodowane następującymi czynnikami:

- nowo opracowany materiał ma przeważnie specyficzne właściwości, nie poznano jeszcze wystarczająco jego cech technologicznych i zachodzi konieczność ich zbadania w celu umożliwienia praktycznej stosowalności materiału,
- parametry optymalne (ze względu na trwałość i ekonomiczność) metod obróbki powierzchniowej mogą mieścić się w wąskim przedziale i są konieczne określone badania - w przypadku braku takich badań efekty stosowalności mogą nie być zachęcające.

• praktyczne zastosowanie nowych materiałów i technologii ich obróbki jest związane często z koniecznością opracowania i wykonania różnorodnego, specjalnego oprzyrządowania oraz wyposażenia w procesach technologicznych wytwarzania elementów.

Wszystkie te problemy szczególnie ostro uwidaczniają się w produkcji silników lotniczych.

Dotychczasowe cykliczne spotkania gromadziły liczne grono pracowników nauki oraz przemysłu i owocowały praktycznymi kontaktami i wdrożeniami.

Obecna V Konferencja po raz pierwszy odbyła się poza Rzeszowem w WZW "Jawor" nad Soliną, w dniach 18-20 września 1995 r. W Konferencji wzięło udział 70 osób, w tym 12 profesorów, 7 doktorów habilitowanych, 21 doktorów nauk technicznych oraz 25 pracowników zakładów przemysłowych.

Materiały Konferencji, zawierające pełne teksty 39 referatów, opracowano jako Zeszyt Naukowy Politechniki Rzeszowskiej nr 133, seria: Mechanika z. 44, o objętości 23,63 ark. wyd.

Komitet Organizacyjny przygotowujący Konferencję działał w składzie: przewodniczący - **prof. dr hab. inż. J. Łunarski** (PRZ), sekretarz - **dr inż. B. Dul-Korzyńska** (PRZ), członkowie: **mgr inż. T. Cebula** (dyrektor naczelny WSK "PZL-Rzeszów" S.A.), **mgr inż. R. Łęgievicz** (zastępca dyrektora ds. rozwoju WSK "PZL-Rzeszów" S.A.), **prof. dr hab. inż. W. Szabajkiewicz** (PRZ), **dr inż. W. Zielecki** (PRZ), **dr inż. J. Sęp** (PRZ), **mgr inż. R. Perłowski** (PRZ).

Współorganizatorzy Konferencji to: Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa PRZ, WSK "PZL-Rzeszów" S.A. oraz Sekcja Podstaw Technologii Komitetu Budowy Maszyn PAN.

W końcowych dyskusjach uczestnicy wyrazili podziękowanie organizatorom za dobre merytoryczne przygotowanie i przeprowadzenie spotkania oraz apelowali o zorganizowanie kolejnej, VI Konferencji w roku 2000, deklarując jednocześnie swój czynny udział.

Jerzy Łunarski

Prof. dr hab. inż. Jerzy Łunarski jest kierownikiem Zakładu Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji Politechniki Rzeszowskiej.

Duszpasterstwo Akademickie zaprasza

Adwentowe rekolekcje akademickie odbędą się:

- w DA "Grotta" przy Kościele w Zalesiu w dniach 11-13 grudnia 1995 r. o godzinie 20⁰⁰ - prowadzi ks. Jan Prucnal
- w DA "Przystań" przy Katedrze, ul. Sikorskiego w dniach 10-14 grudnia 1995 r. o godzinie 20⁰⁰ w ramach przygotowań do nawiedzenia Figury Matki Boskiej Fatimskiej
- w DA "Rotunda" przy Kościele Księży Salejnych, ul. Dąbrowskiego w dniach 17-20 grudnia 1995 r. o godzinie 20⁰⁰ (dolny kościół) - prowadzi ks. Zbigniew Wal, Salejny z Zakopanego oraz w dniu 18 grudnia 1995 r. o godzinie 21⁰⁰ dla pracowników uczelni

• w DA "Szopka" przy Kościele OO. Dominikanów, al. Powstańców Warszawy w dniach 17-20 grudnia 1995 r. o godzinie 19⁰⁰ - prowadzi o. Andrzej Chlewicki, Dominikanin z Poznania

• w DA "Wieczernik" przy Kościele Chrystusa Króla, ul. ks. Jatołowego w dniach 17-19 grudnia 1995 r. o godzinie 20⁰⁰ - prowadzi ks. dr Stanisław Nabywaniec z KUL

• dla Wspólnoty Dobrego Pasterza - Ruch Odnowy w Duchu Świętym przy Kościele Św. Krzyża, ul. 3-Maja, rekolekcje odbędą się w klasztorze OO. Kapucynów w Sędziszowie Małopolskim w dniach 9-10 grudnia 1995 r. od godziny 9⁰⁰. Szczegóły u ks. Marka Cesarza

B.Ś.

Z żałobnej karty

W dniu 9 września 1995 r. zmarł **dr hab. Marian Compała, prof. nadzw. PRz**, zatrudniony w Katedrze Ekonomii Wydziału Zarządzania i Marketingu. Po zatwierdzeniu habilitacji, której przewód przeprowadził w Akademii Ekonomicznej w Krakowie, na Wydziale Ekonomii, pracował za ledwie jeden rok w naszej uczelni, prowadząc wykłady i ćwiczenia ze studentami kierunku organizacji i zarządzania w przemyśle oraz na studiach zaocznych na Wydziale Chemicznym. Miał za sobą wiele lat pracy zawodowej w różnych przedsiębiorstwach - Rzeszowskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego, Miejskiej Komisji Planowania i długie lata na stanowisku kierowniczym w Zakładach Zbożowych.

Z zakresu przemysłu zbożowo-młynarskiego opracował rozprawę habilitacyjną nt. "Studium struktur gałęziowo-przestrzennych przemysłu zbożowo-młynarskiego w Polsce", a będąc już pracownikiem naszej uczelni, wydał artykuł

naukowy: "Wybrane problemy restrukturyzacji Browaru Łańcut".

Pracował również w Zespole Szkół Ekonomicznych nr 1 w Rzeszowie. Po obronie pracy doktorskiej, już jako doktor nauk ekonomicznych, do czasu otrzymania habilitacji pracował w Wydziale Ekonomicznym Filii UMCS w Rzeszowie.

Profesor Marian Compała był silnie związany ze swoim rodzinnym środowiskiem - Ropczycami - zaczął opracowywać monografię tegoż środowiska, której nie zdążył już dokończyć. Jego patriotyzm ujawniał się od najmłodszych lat. Był żołnierzem AK w stopniu sierżanta, a za działalność w tej organizacji zbrojnej w czasie okupacji otrzymał odznaczenia wojskowe krajowe oraz zagraniczne - z Londynu.

Był człowiekiem bardzo pracowitym, zdyscyplinowanym, koleżeńskim. Jego odejście to duża strata dla Wydziału Zarządzania i Marketingu.

dr Mieczysław Kujda

30-lecie Wydziału Elektrycznego...

Cd. ze str. 2

- ELEKTROMONTAŻ SA (Rzeszów) - urządzenia elektroenergetyczne,
- ELEKTRO-IMPORT, przedstawiciel firmy HAGER ELECTRO GmbH (Warszawa) - sprzęt elektroinstalacyjny,
- FAEL SA (Ząbkowice Śląskie) - aparatura instalacyjna,
- HYBRES Sp. z o.o. (Rzeszów) - urządzenia elektroniczne,
- PPW TELEFON 2000 (Nowy Sącz),
- SZWED Sp. z o.o. (Rzeszów) - technika spawalnicza,
- SUMTECH, przedstawiciel firmy GEYER (Tarnów) - sprzęt elektroinstalacyjny,
- REFA SA (Świebodzice) - przekaźniki, zespoły zabezpieczeń,
- ZPE "ZAPEL" SA (Boguchwała) - izolatory,
- ZPU EL-MAK (Rzeszów) - urządzenia elektroniczne.

W godzinach popołudniowych absolwenci zwiedzali katedry i zakłady Wydziału, szczególnie interesując się laboratoriami dydaktycznymi i pracowniami mikrokomputerowymi. W programie przewidziano również spotkania roczników, w czasie których większość osób skorzystała z tej formy kontaktu ze swoimi kolegami ze studiów.

Wieczorem w sali stołówki studenckiej odbyła się uroczysta kolacja koleżeńska, w której wzięło udział około 460 osób.

Nowy kierunek kształcenia na Wydziale Elektrycznym

W 6 tygodni po zakończeniu uroczystości 30-lecia Wydział Elektryczny otrzymał bardzo ważną decyzję Ministerstwa Edukacji Narodowej. Pismem nr DSW-2/22/ES/95 z dnia 31 października 1995 r. podpisanym przez Dyrektora Departamentu **dr. Józefa Lepiecha** Ministerstwo wyraziło zgodę na uruchomienie kierunku **informatyka** w zakresie 8-semestralnych studiów inżynierskich na Wydziale Elektrycznym Politechniki Rzeszowskiej, o czym, korzystając z wydania kolejnego numeru "Gazety Politechniki", informujemy całą społeczność Politechniki Rzeszowskiej i wszystkich czytelników jej pisma.

Pierwsi studenci kierunku "informatyka" rozpoczną studia od 1 października 1996 r.

dr hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. nadzw. PRz

SEMINARIA ZAKŁADOWE

Plan seminariów naukowych Zakładu Elektrotechniki Teoretycznej bud. B, sala 200, godz. 12¹⁵

- 06.11.1995 r. - mgr M. Gamracki, mgr M. Trojnar, mgr R. Ziemia: "Aktualna oferta usług Uczelnianej Sieci Komputerowej"
- 3.11.1995 r. - mgr D. Mazur, mgr M. Trojnar: "Ochrona praw autorskich w zakresie publikacji"
- 20.11.1995 r. - mgr G. Drałus, mgr M. Gamracki: "Ochrona praw autorskich w zakresie oprogramowania, licencje"
- 27.11.1995 r. - dr L. Gołębiowski, mgr D. Mazur: "Sprawozdanie z XXXI Sympozjum Maszyn Elektrycznych, Gliwice'95"
- 04.12.1995 r. - prof. J. Bajorek: "Bieżące problemy organizacji procesu dydaktycznego" (plany i programy studiów, skrypty, ankiety studenckie i hospitacje)
- 11.12.1995 r. - prof. J. Bajorek, mgr G. Masłowski, mgr R. Ziemia: "Pakiet MATLAB w laboratoriach elektrotechniki" - referat na ZKwE'95
- 18.12.1995 r. - mgr G. Masłowski: Sprawozdanie z II Symp. "Ochrona środowiska w dydaktyce Wydz. Elektr."
- 08.01.1996 r. - dr L. Gołębiowski, mgr D. Mazur: "Dynamika silnika reduktorowego skokowego" - referaty na SPETO i Symp. Elektromagn. Zjawisk w Nielin. Obw.
- 15.01.1996 r. - prof. J. Bajorek, mgr R. Ziemia: "Wybrane problemy modelowania matematycznego kabli w warunkach impulsów zakłóceń" - referat na SPETO
- 22.01.1996 r. - dr A. Kubaszek, mgr W. Posiewała: "Modele układów linii długiej w analizie sprzężeń międzyścieżkowych" - referat na SPETO

Plan seminariów naukowych Katedry Podstaw Elektroniki bud. A, sala 301, godz. 10⁰⁰ (seminarium w zakresie systemów mezoskopowych)

- 07.11.1995 r. - mgr A. Stadler: "Wyprowadzenie wielokanałowego wzoru Landauera-Büttikera"
- 14.11.1995 r. - dr S. Pawłowski: "Efekt Aharonow-Bohm - zagadnienia fizycznego znaczenia potencjałów skalarnego i wektorowego"
- 21.11.1995 r. - dr R. Sikora: "Diagramy Feynmana i ich wykorzystanie do wyznaczania poprawek konduktywności w systemach ze słabym nieuporządkowaniem"
- 28.11.1995 r. - mgr P. Górka: "Obliczanie długości lokalizacji w systemach nieuporządkowanych 2D"

05.12.1995 r. - dr R. Sikora: "Wyprowadzenie wzoru Kubo-Greenwood i jego interpretacja w obliczeniach konduktywności systemów elektronowych z nieuporządkowaniem"

12.12.1995 r. - mgr E. Machowska-Podsiadło: "Numeryczna metoda rozwiązywania równania Schrödingera"

Plan seminariów naukowych Katedry Automatyki i Informatyki bud. A, sala 308, godz. 16³⁰

- 13.11.1995 r. - prof. L. Trybus, prof. M. Wysocki, prof. J. Kluska: "Blok przedmiotów zawodowych" - cz. I
- 27.11.1995 r. - dr R. Leniowski, dr Z. Świder, dr K. Lal: "Blok przedmiotów zawodowych" - cz. II
- 11.12.1995 r. - mgr B. Kwolek: "Współpraca systemu MATLAB z układami transputerowymi"
- 08.01.1996 r. - mgr M. Podsiadło: "Zastosowanie algorytmów genetycznych do wyznaczania reguł sterowania"
- 22.01.1996 r. - dr Z. Świder: "Błędy kwantowania w regulatorach cyfrowych"
- 19.02.1996 r. - mgr J. Simćak: "Morfologia matematyczna i jej zastosowania do przetwarzania obrazów"
- 04.03.1996 r. - prof. J. Kluska: "Stabilność rozmytych układów sterowania w świetle twierdzeń Kudrewicza"
- 18.03.1996 r. - prof. M. Wysocki: "Zasady negocjacji pomiędzy komputerami"
- 01.04.1996 r. - mgr R. Zajdel: "Sterowanie z regulatorem rozmytym i neuronowym"
- 15.04.1996 r. - mgr B. Hołota: "Badania symulacyjne modelu manipulatora kratownicowego"
- 29.04.1996 r. - mgr M. Bednarek: "Sterownik DIGIMATIK standardu IEC 1131"
- 13.05.1996 r. - prof. L. Trybus, dr Z. Świder: "Nastawy regulatora PID o dwu stopniach swobody"
- 27.05.1996 r. - dr R. Leniowski: "Sterowanie robotem z elastycznym ramieniem"
- 03.06.1996 r. - mgr K. Wiktorowicz: "Symulacja układów sterowania z regulatorem rozmytym"
- 10.06.1996 r. - mgr L. Gniewek: "Programowanie sieci Petrii za pomocą programowalnych sterowników logicznych PLC"
- 17.06.1996 r. - mgr M. Śnieżek: "Konstrukcja i oprogramowanie sterownika bezpiecznego"

B.Ś.

"Połoniny" na Jubileuszu 3000-lecia Jerozolimy

"Bóg ozdobił świat dziesięcioma miarami piękna, dziewięć przypadło Jerozolimie, a jedna część przypadła w udziale reszcie świata. Kto nie widział Jerozolimy, ten nie widział wspomnianego miasta" (Pismo Święte).

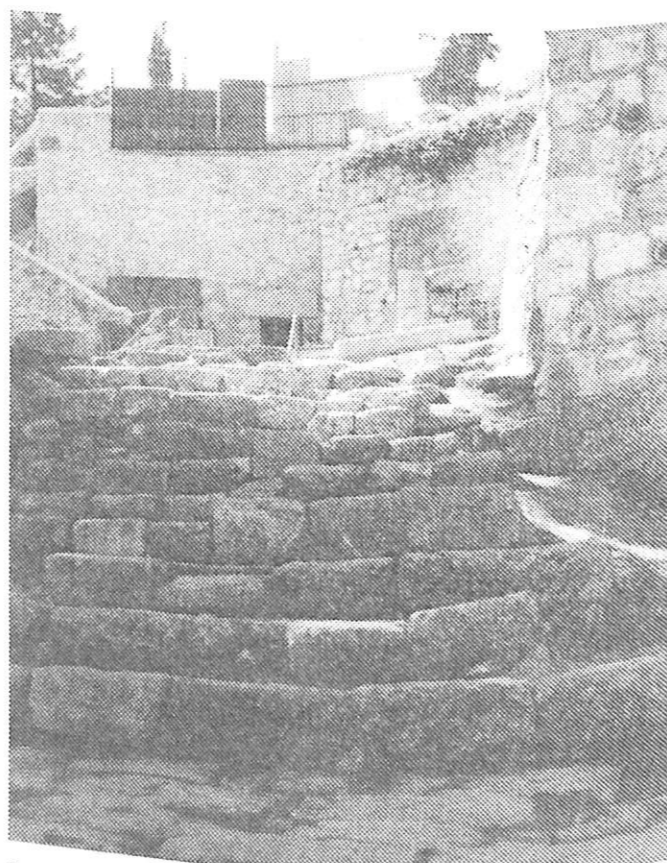
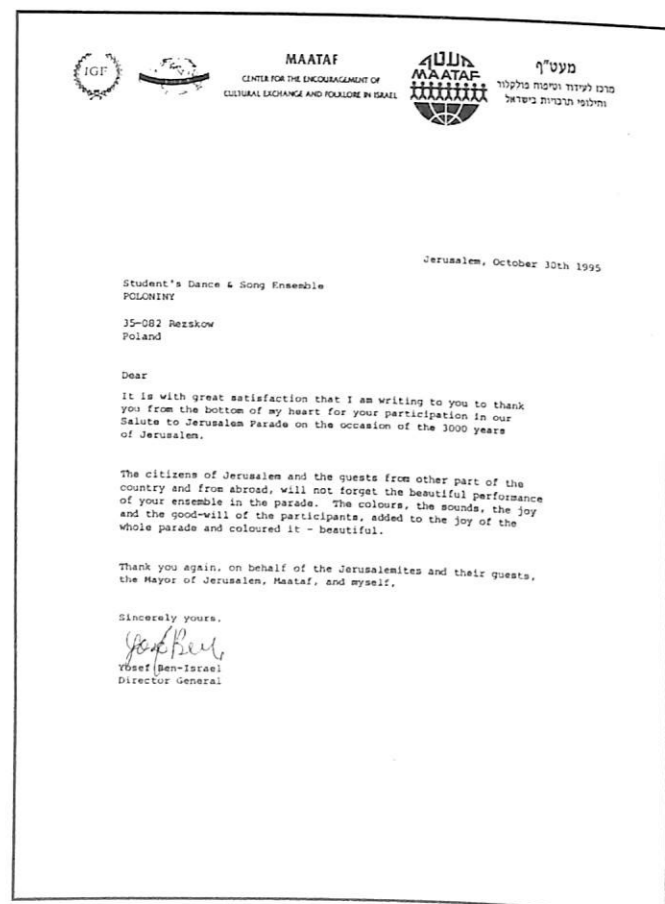
W Piśmie Świętym Jerozolima jest wymieniona 800 razy. Mówi się o niej m.in.: Złota Jerozolima, Miasto Święte, Miasto Pokoju. Po najeździe Babilończyków Jerozolima i jej świątynie zostały doszczętnie zniszczone. Żydzi odbudowali Jerozolimę około 520 r. przed Chrystusem, upiększyli ją i powiększyli. W I wieku n.e. uchodziła ona za jeden z cudów świata. Kolejne zburzenie Jerozolimy w 70 r. było bardzo wielką tragedią Żydów. Odbudowano ją w 135 r. i z kolei w 313 r. W 1860 roku Żydzi po długiej tułaczce rozpoczęli osiedlanie na zewnątrz murów miejskich. Stopniowo pierwsza osada przekształciła się w miasto (Nowe Miasto). Miejsca Święte Jerozolimy należą do trzech monoteistycznych wyznań: judaizmu, chrześcijaństwa i islamu. Rozproszeni po całym świecie Żydzi modlą się w kierunku Jerozolimy. Dla chrześcijan zaś Jerozolima kojarzy się z miejscem dzieła Odkupienia i Nowego Przymierza. W tym mieście Jezus nauczał, poniósł śmierć i zmartwychwstał.

W dniach od 5 do 15 października 1995 r. na zaproszenie „Centrum Wspierania Wymian Kulturalnych i Folkloru” w Izraelu Studencki Zespół Pieśni i Tańca „Połoniny” Politechniki Rzeszowskiej przebywał na obchodach Jubileuszu 3000-lecia Jerozolimy, największej uroczystości państwowej w nowożytnej historii Izraela odbywającej się pod hasłem „Pokój dla wszystkich narodów świata”.

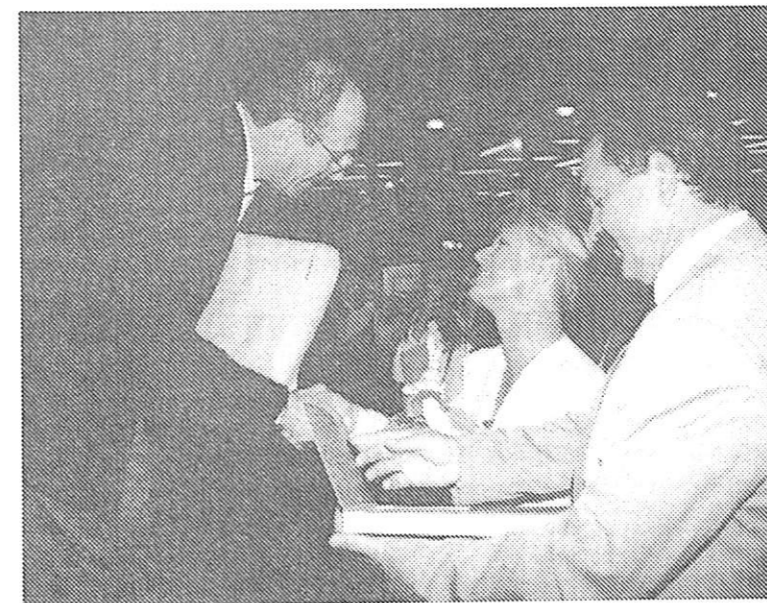
W centralnych uroczystościach odbywających się dnia 11 października 1995 r. wzięło udział około 8 tysięcy uczestników z ponad 100 krajów świata oraz setki tysięcy osób oglądających tę barwną manifestację. Paradę z trybuny honorowej odbierał po raz ostatni przed dramatycznym mordem laureat Pokojowej Nagrody Nobla premier Izraela Icchak Rabin oraz prezydent - Ezer Weizman.

Pokazy lotnicze, po których program artystyczny zaprezentowały zespoły folklorystyczne, orkiestry, grupy taneczne i marszowe z całego świata, a wśród nich „Połoniny”, były tylko częścią przebogatego programu uroczystości. Polskie tańce narodowe w wykonaniu „Polonin” oraz przyśpiewki i tańce regionu rzeszowskiego były przyjmowane entuzjastycznie. Z sympatią i uznaniem Politechnikę Rzeszowską oraz jej zespół wielokrotnie wymieniano w trakcie pięknej defilady, trwającej ponad cztery godziny. Dla wszystkich członków „Polonin” dzień ten pozostawił niezapomniane wrażenia.

Możliwość zobaczenia wielu miejsc i zabytków Jerozolimy była dla nas wszystkich także szczególnym przeżyciem. W Jerozolimie zwiedziliśmy wiele historycznych miejsc i zabytków, takich jak: Ratusz, Muzeum Izraela, Urząd Miejski, Bramę Jaffy, Bazylikę Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny, dom Kajfasza, ciemnicę, gdzie Jezus Chrystus spędził swą ostatnią noc przed ukrzyżowaniem (tutaj zespół zaśpiewał psalm

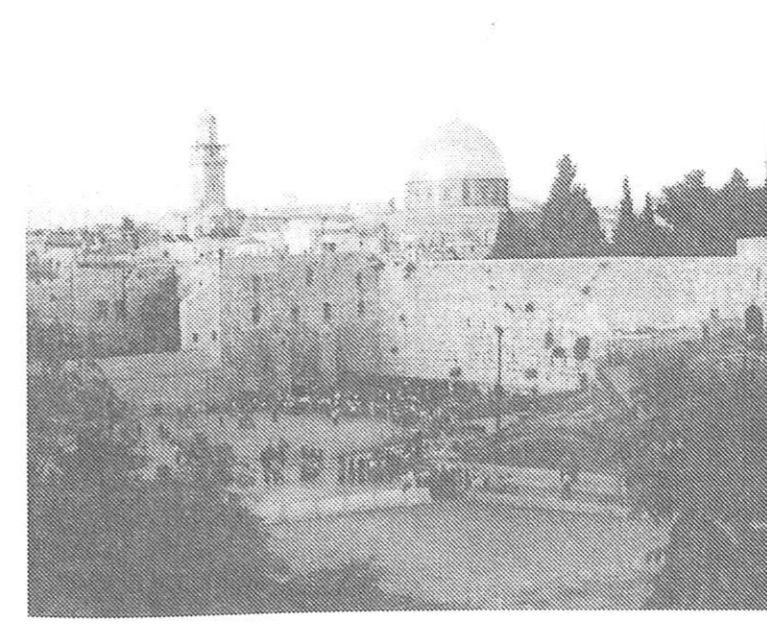
Pamiętając czasy Chrystusa kamienne schody, prowadzące z Jerozolimy na Górę Oliwną (Fot. M. Zych)

Prezydent Jerozolimy - p. Ehud Olmert wymienia upominki z p. Aliną Kościółek-Rusin, choreografem zespołu. Z prawej: Dariusz Fijałkowski - dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie (Fot. M. Zych)

"Połoniny" wraz z Zespołem Folklorystycznym z Izraela w dniu wielkiej parady z okazji 3000-lecia Jerozolimy 11 października 1995 r. (Fot. M. Zych)

„Ściana Płacz” w Jerozolimie, w tle złota kopuła meczetu "Al-Aksa" (Fot. M. Zych)

„Chwalmy Pana”, wzbudzając wielki entuzjazm obecnych tam pielgrzymów). Schodząc kamiennymi schodami pamiętającymi czasy Chrystusa, zobaczyliśmy Dolinę Cedronu. Tradycja żydowska głosi, że Mesjasz przyjdzie od wschodu, od strony Góry Oliwnej i podaży na wzgórze świątynne przez Dolinę Cedronu. Wtedy wszyscy zmarli zmartwychwstaną i nastąpi powszechny sąd nad ludzkością. Już w okresie pierwszej świątyni wzdłuż Cedronu kuto w skale grobowce. Przez całe wieki Żydzi grzebali swych zmarłych na stokach Góry Oliwnej. Dzisiejsze groby żydowskie, którymi jest usiana Góra Oliwna, również świadczą o doniosłym znaczeniu religijnym tego miejsca.

Każdego piątku wieczorem Żydzi przygotowują się do szabasu - kultowego dnia odpoczynku, trwającego od piątkowego do sobotniego zachodu słońca. Wówczas to większość z nich udaje się pod „Ścianę Płacz”, gdzie odpowiadają modły oraz utykają w szczelinach muru wypisane na skrawkach papieru intencje modlitwne i życzenia. Z pewnymi przeszkodami udało nam się ten obrządek sfotografować. „Ściana Płacz” zastępuje według tradycji hebrajskiej miejsce samej świątyni. W Bazylice Grobu Chrystusa mieliśmy możliwość dotknąć kamienia namaszczenia, na którym dokonano ostatniego namaszczenia Jezusa Chrystusa, zobaczyliśmy też skałę Golgoty, przeszliśmy trasą Drogi Krzyżowej. Uwagę przyciąga Brama Damasceńska, najbardziej ozdobna i uważana za najpiękniejszą.

Organizatorzy pokazali nam Dolinę Pamięci Pomordowanych Żydów, a następnie ośrodek Yad Vashem z aleją Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, Muzeum Męczeństwa Żydów, pomnik poświęcony pamięci pomordowanych dzieci, Górę Oliwną i Kościół Getsemani. Zwiedziliśmy Betlejem - miejsce narodzin Jezusa, Grotę św. Józefa, a także odpoczywaliśmy nad Morzem Martwym, którego stopień zasolenia jest tak duży, że leżąc na wodzie, można czytać gazetę.

Odwiedzających Jerozolimę urzekają bazyry i handel uliczny w Starym Mieście. Tutaj można targować się bez końca. Zaskakuje różnorodność towarów, słodczy, owoców i warzyw. Stanowi to niepowtarzalną atmosferę Bliskiego Wschodu.

Udział w obchodach 3000-lecia Jerozolimy to wielkie wyróżnienie dla naszego zespołu, Politechniki Rzeszowskiej i miasta. Reprezentowaliśmy jako jedyny zespół z Polski swój kraj, region, miasto i uczelnię. Podczas naszego pobytu w Izraelu mieliśmy okazję pokazać nasz program artystyczny na koncertach, w których uczestniczyli Prezydent Miasta Jerozolimy Pan Ehud Olmert oraz Minister Turystyki Pan Uzi Baram i mieszkańcy Jerozolimy. Nawiązaliśmy sporo nowych kontaktów i przyjaźni z zespołami z niemalże całego świata, otrzymaliśmy także wiele propozycji koncertów od uczestników tej pięknej imprezy.

Jacek Biliński
Marcin Zych

Dr Jacek Biliński jest pełnomocnikiem rektora ds. SZPiT „Połoniny”, a mgr inż. Marcin Zych - kierownikiem organizacyjnym SZPiT „Połoniny”.

POLITECHNIKA RZESZOWSKA w służbie rozwoju gospodarczego

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza jako jedyna uczelnia techniczna w południowo-wschodniej Polsce spełnia rozliczne funkcje dydaktyczne, naukowo-badawcze i doradcze, głównie na potrzeby tego regionu. Kształci inżynierów i magistrów inżynierów na pięciu wydziałach i ośmiu kierunkach.

Posiada prawo nadawania stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinach **budowa i eksploatacja maszyn oraz budownictwo**.

Aktualnie zatrudnia ponad 500 nauczycieli akademickich, w tym 70 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 160 doktorów nauk. Uczelnia dysponuje licznymi laboratoriami, umożliwiającymi wykonywanie prac badawczych i rozwojowych na zlecenie jednostek gospodarczych, jak również w ścisłej z nimi współpracy. Badania są prowadzone na wszystkich wydziałach. Wiele z nich wynika z problematyki związanej z praktyką przemysłową i kończy się wdrożeniami.

Formy działalności

Badania

- maszyn i urządzeń
- konstrukcji budowlanych
- właściwości różnych materiałów
- rynków zbytu
- chemiczne
- z zakresu ochrony środowiska

Projektowanie

- maszyn i urządzeń
- konstrukcji budowlanych
- technologii chemicznych, obróbki mechanicznej oraz materiałów budowlanych, odlewnictwa, uzdatniania wód, dla różnych procesów technologicznych
- mikroukładów i układów elektronicznych
- urządzeń energoelektronicznych
- programowanych cyfrowych układów scalonych
- modeli ekonometrycznych produkcji i dystrybucji transportu
- programów komputerowych

Szkolenie specjalistyczne z zakresu

- podstaw utrzymania mostów
- programowania i wykorzystania sprzętu informatycznego
- finansów i rachunkowości
- powoływania i prowadzenia firm

Rozwój techniki i wprowadzanie nowych technologii wymaga doradztwa technicznego i ekonomicznego oraz przygotowania ekspertyz i opinii. Pracownicy Politechniki są w pełni przygotowani do tej formy współpracy, a wielu spośród nich posiada uprawnienia rzeczoznawców i biegłych: ministerialnych, sądowych, organizacji technicznych i innych. Taka forma współpracy pozwala na szybką wymianę informacji naukowych, jest efektywna i mało kosztowna.

Zakres doradztwa i ekspertyz

Doradztwo

- organizacja i zarządzanie
- marketing
- programy naprawcze i restrukturyzacyjne
- ochrona patentowa
- wszystkie dziedziny techniczne reprezentowane w uczelni

Ekspertyzy i opinie

- budowlane
- ogólnotechniczne
- eksploatacja maszyn i urządzeń
- uciążliwość oddziaływania zakładów na środowisko
- technologia chemiczna
- koszty produkcji
- opłacalność działalności inwestycyjnej

Zmieniające się potrzeby modernizowanego przemysłu wymagają stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych kadry inżynierskiej kierującej gospodarką. Politechnika jest przygotowana do realizowania tych celów poprzez różne

Formy kształcenia

Kształcenie kierowane

- profilowanie programów studiów pod konkretne potrzeby gospodarcze
- studia indywidualne dla osób zatrudnianych w określonych przedsiębiorstwach
- problemowe studia podyplomowe na zlecenie instytucji lub przedsiębiorstw

Kształcenie ustawiczne

- seminaria tematyczne
- wspólne konferencje
- odczyty i wykłady monograficzne

Wielostronna współpraca uczelni i podmiotów gospodarczych regionu ma istotny wpływ na ich rozwój. Ważnym źródłem finansowania uczelni, oprócz dotacji budżetowej, może być **wsparcie ze strony jednostek gospodarczych**, które z tego tytułu mogą korzystać z **ulg podatkowych**, w przypadku:

- finansowania prac badawczo-rozwojowych i doświadczalnych
- finansowania projektów wynalazczych
- finansowania dokształcania i doskonalenia zawodowego
- darowizn

Rozwój uczelni, a zwłaszcza jej zaplecza badawczego, zależy w dużej mierze od wsparcia jej celów i programów przez kierownicze elity gospodarki regionu.

Jak i gdzie uzyskać dodatkowe informacje

z zakresu **współpracy naukowej i rozwojowej**:

- Główny Specjalista ds. Nauki i Rozwoju Kadry Naukowej - mgr inż. Bronisław Trala, tel. 625406, w. 297, fax 412660
- Prorektor ds. Nauki - prof. dr hab. inż. Marian Granops, tel. 42340, fax 41260

z zakresu **kształcenia**:

- Kierownik Działu Nauczania - mgr Janina Buczek, tel. 43055, fax 41260
- Prorektor ds. Nauczania - prof. dr hab. inż. Marian Wysocki, tel. 43055, fax 41260

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza posiada konto w Banku Depozytowo-Kredytowym w Lublinie O/Rzeszów nr 336806-3346, na które można dokonać wpłat, zapisów, darowizn i spadków na fundusz rozwoju Uczelni oraz wpłat celowych na określone zadania.

Wizyta Pana Roberta Thomasa w Politechnice Rzeszowskiej

W dniu 20 listopada 1995 r. przebywał z wizytą w Politechnice Rzeszowskiej Pan Roberts Thomas, przedstawiciel Biura ds. Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Georgia w Atlancie, koordynator współpracy Stowarzyszenia Uczelni Południa (ASC - USA) z uczelniami w Europie Centralnej i Wschodniej.

Celem wizyty była dyskusja nad zagadnieniami dotyczącymi współpracy Politechniki Rzeszowskiej z zagranicą oraz form i zakresu działalności uczelni polskich i amerykańskich na rzecz lokalnych społeczności.

Pan R. Thomas przedstawił informację na temat uruchomionego we wrześniu br. programu współpracy Stowarzyszenia Uniwersytetów Regionu Karpackiego (ACRU) z uczelniami w USA reprezentowanym przez Komisję Koordynującą utworzoną przez Stowarzyszenie Uczelni Południa przy wsparciu Instytutu Studiów Wschód-Zachód (IEWS), organizacji akademickich i społecznych. Program ten pod nazwą "Building Bridge" ma na celu przygotowanie organizacyjnych i finansowych podstaw działalności szerokiego programu wymiany naukowców i studentów z uczelni regionu karpackiego,

stowarzyszonych w ACRU i uczelni amerykańskich. Pierwsza faza programu obejmuje wymianę przedstawicieli kierownictwa akademickich uczelni i opracowanie raportu nt. oczekiwań, możliwości i zakresu współpracy. Ze względu na znaczny udział finansowy uczelni uczestniczących w tej fazie programu Politechnika Rzeszowska zrezygnowała z czynnego udziału w wymianie osobowej.

Pod kątem aktywnego udziału stowarzyszenia "The Friendship Force" promującego programy pomocy uczelni na rzecz lokalnych społeczności Pan R. Thomas interesował się formami i zakresem współpracy naszej uczelni z przedsiębiorstwami, organizacjami społecznymi i instytucjami samorządowymi.

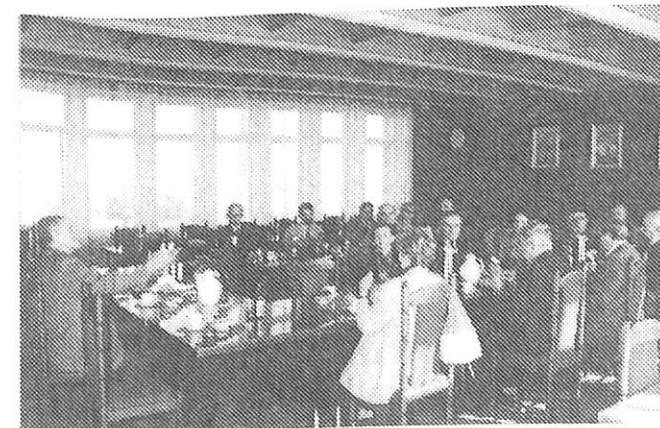
Szczepan Woliński

Dr hab. inż. Szczepan Woliński, prof. nadzw. PRz jest prorektorem ds. ogólnych, a zarazem kierownikiem Katedry Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej.

Kolejne spotkanie emerytów i rencistów

Dział Spraw Osobowych i Socjalnych, z okazji Dnia Edukacji Narodowej, zorganizował w stołówce studenckiej Politechniki Rzeszowskiej dnia 21 października 1995 r. **spotkanie kierownictwa administracyjnego z byłymi pracownikami administracji i obsługi uczelni**.

W trakcie sympatycznego i przebiegającego w miłej atmosferze spotkania dyrektor administracyjny mgr inż. Janusz Bury przekazał zebrany w imieniu kierownictwa uczelni serdeczne życzenia wielu lat zdrowia, wszelkiej pomyślności osobistej i w życiu rodzinnym oraz zapoznał ich z aktualnymi problemami Politechniki Rzeszowskiej. W spotkaniu udział wzięło 325 emerytów i rencistów, którym wręczono tzw. pomoc finansową, wynikającą z istniejących możliwości uczelni.

W czasie spotkania JM Rektora z emerytowanymi nauczycielami akademickimi w sali Senatu (Fot. M. Misiakiewicz)

Duża frekwencja na spotkaniu świadczy, że niesie ono z sobą ciepło, serdeczność i życzliwość (M. Misiakiewicz)

Dla uatrakcyjnienia spotkania wystąpił Studencki Zespół Pieśni i Tańca "Połoniny".

Z tej samej okazji dnia 27 października 1995 r. JM Rektor prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Ocoś spotkał się w sali posiedzeń z byłymi nauczycielami akademickimi, obecnie emerytami i rencistami PRz. JM Rektor w imieniu własnym oraz kierownictwa Politechniki Rzeszowskiej przekazał uczestnikom spotkania najlepsze życzenia i podziękowania za wiele lat pracy w uczelni. W spotkaniu tym wzięły udział 33 osoby, które również otrzymały pomoc finansową z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Włodzimierz Ptak

Włodzimierz Ptak jest zastępcą kierownika Działu Spraw Osobowych i Socjalnych Politechniki Rzeszowskiej.

Serwis informacyjny: od 12⁰⁰ do 21⁰⁰ co godzinę
Wiadomości kulturalne: 16⁰⁰
Wiadomości akademickie: 17⁰⁰
Wiadomości sportowe: 19⁰⁰

Poniedziałek

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-Muzyczny WóR
15⁰⁰-Starter
18⁰⁰-Enigma
18⁰⁰-W samo sedno -mag. publ.
- Gazety Analfabety
- Kurer Akademicki
- Gość Radia Centrum
19⁰⁰-Sport
19⁰⁰-Sprzężenia zwrotne
20⁰⁰-TeraBajty
-mag. komputerowy
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-45 Obrotów
- "W Centrum Jazzu"
22⁰⁰-Nocna Zmiana -"Ba-Bi-Du"
24⁰⁰-Bimbala

Wtorek

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-Muzyczny WóR
15⁰⁰-Starter
18⁰⁰-Enigma
18⁰⁰-W samo sedno -mag. publ.
- Gazety Analfabety
- Kurer Akademicki
- Gość Radia Centrum
19⁰⁰-Sport
19⁰⁰-Sprzężenia zwrotne
20⁰⁰-Kwadrofonie
-mag. audio-video
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-45 Obrotów
- "Encyklopedia Rocka"
22⁰⁰-Nocna Zmiana
- "Noc Megalomanów"
24⁰⁰-Bimbala

Środa

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-Muzyczny WóR
15⁰⁰-Starter
18⁰⁰-Enigma
18⁰⁰-W samo sedno -mag. publ.
- Gazety Analfabety
- Kurer Akademicki
- Gość Radia Centrum
19⁰⁰-Sport
19⁰⁰-Sprzężenia zwrotne
20⁰⁰-Deja Vu -mag. kulturalny
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-45 Obrotów
- "Country w Centrum"
22⁰⁰-Nocna Zmiana
- "Nocny Patrol"
24⁰⁰-Bimbala

Czwartek

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-Muzyczny WóR
15⁰⁰-Starter
18⁰⁰-Enigma
18⁰⁰-W samo sedno -mag. publ.
- Gazety Analfabety
- Kurer Akademicki
- Gość Radia Centrum
19⁰⁰-Sport
19⁰⁰-Sprzężenia zwrotne
20⁰⁰-Wszystkiemu dzieku
-mag. turystyczny
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-45 Obrotów - "60/70"
22⁰⁰-Nocna Zmiana
- "Night Coctail"
24⁰⁰-Bimbala

Piątek

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-Muzyczny WóR
15⁰⁰-Starter
18⁰⁰-Enigma
18⁰⁰-W samo sedno -mag. publ.
- Gazety Analfabety
- Kurer Akademicki
- Gość Radia Centrum
19⁰⁰-Sport
19⁰⁰-Sprzężenia zwrotne
20⁰⁰-Zderzak
-mag. motoryzacyjny
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-45 Obrotów - "EpiCentrum"
22⁰⁰-Nocna Zmiana - "KAC czyli
krotka audycja cenzurowana"
24⁰⁰-Bimbala

Weekend w Centrum

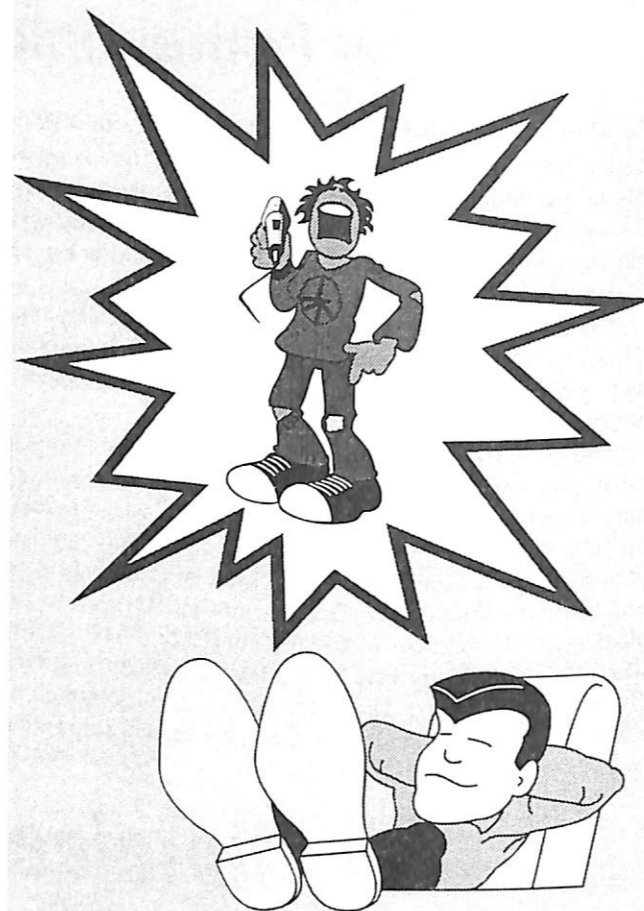
Serwis informacyjny:
od 12⁰⁰ do 21⁰⁰ co godzinę

Sobota

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-W samo południe
14⁰⁰-Rockowym tropem
17⁰⁰-Klasyka Krocka
19⁰⁰-Polska Lista Przebojów
- Top 20
20⁰⁰-Sport i Muzyka
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-Prywatka z Radiem
Centrum
24⁰⁰-Bimbala

Niedziela

11⁰⁰-Scratch
12⁰⁰-W samo południe
14⁰⁰-Koncert zyczeń
15⁰⁰-Gra jak trza
17⁰⁰-HIT Lista - TOP 50
20⁰⁰-Sport i Muzyka
21⁰⁰-Full serwis
21⁰⁰-Radio KJDR
24⁰⁰-Bimbala

Czy tylko dla ducha?

Cd. ze str. 20

Jakie to wychowanie fizyczne powinno być?

Najprościej można byłoby odpowiedzieć: dobre i obowiązkowe. Dobre pod względem urozmaicenia i jakości prowadzonych zajęć, a obowiązkowe, dlatego że w chwili obecnej świadomość większości studentów nie jest tak wielka, by przypuszczać, iż będą w nich brać udział dobrowolnie. Wpływ na to ma wiele czynników, m.in. baza sportowa, zainteresowanie studentów związane również

z tradycją wyniesioną z wcześniejszych lat nauki. Uzpełnieniem możliwości rozwoju fizycznego powinny być sekcje sportowe Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego, w których studenci mogą podnosić swoje umiejętności sportowe na poziom wyższy od poziomu przeciętnego.

Program i formy zajęć ogólnych mogą zawierać naukę danej dyscypliny, rozgrywki uczelniane oraz różne formy gimnastyki, aerobicy i obozów turystyczno-rekreacyjnych. Nikt zdrowo myślący nie może negować znaczenia wychowania fizycznego. Dlatego też jest potrzebne zrozumienie i poparcie dla tej idei w szkołach wyższych przez władze uczelni, samorząd studencki, związki zawodowe, a także istniejące i nowo powstające organizacje akademickie. Zaniedbania w tej dziedzinie są zbyt duże, by Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany AZS mogły same doprowadzić do poprawy sytuacji. Walka toczy się o zdrowie przyszłych pokoleń, a życie pokazuje, że z roku na rok sprawność fizyczna studentów maleje.

Jerzy Pająk

Mgr Jerzy Pająk jest nauczycielem akademickim w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Rzeszowskiej.

Info Kurier Akademicki

Wyższe uczelnie w Rzeszowie

W Rzeszowie funkcjonuje ogółem pięć wyższych uczelni. Samodzielne, a zarazem największe i najbardziej znane to Politechnika Rzeszowska oraz Wyższa Szkoła Pedagogiczna.

Oprócz nich działają trzy filie. Najbardziej znana to filia UMCS z Lublina, która kształci studentów na dwu kierunkach: ekonomii i prawie. Swoje filie w Rzeszowie mają: Akademia Rolnicza (AR) z Krakowa oraz Szkoła Główna Handlowa (SGH) z Warszawy.

Politechnika Rzeszowska jest największą rzeszowską uczelnią. Kształci około 7000 studentów na studiach dziennych i zaocznych na pięciu wydziałach: Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Budowy Maszyn i Lotnictwa, Chemicznym, Elektrycznym oraz Zarządzania i Marketingu. Rektorem Politechniki jest prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczko, a prorektorem ds. nauczania dr hab. inż. Marian Wysocki, prof. nadzw. PRz.

Krótko...

W dniach 14-15 października 1995 r. delegacja Samorządu Studentów Politechniki Rzeszowskiej uczestniczyła w obradach Ogólnopolskiego Porozumienia Samorządów Studenckich (OPSS) we Wrocławiu, w czasie których rozważano m.in. możliwość przejścia przez studentów miasteczek, sprawę kredytowania studiów, postulowano zniesienie służby wojskowej studentów.

W tym samym czasie nasza delegacja (ale już w innym składzie) brała udział w obradach Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej. Postulowano m.in. podniesienie nakładów na szkolnictwo wyższe do 3% PKB (Produktu Krajowego Brutto). Dyskutowano również o nowym projekcie kredytowania studiów.

Jednym z ważniejszych planowanych przedsięwzięć Samorządu jest organizacja w kwietniu 1996 roku I Targów Pracy - Rzeszów '96. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy.

Andrzej Zelek

Andrzej Zelek, student IV BD, członek Rady Uczelnianej Samorządu Studentów.

Dla każdego coś...

Studentom Politechniki Rzeszowskiej nie brakuje zajęć związanych z nauką, zajęć, które wypełniają wykłady, ćwiczenia, projekty i laboratoria. Jak wszystkim wiadomo, trudno uczyć się przez 24 godziny na dobę. Nasza uczelnia w taki czy inny sposób pozwala nam spędzić czas nie tylko przy nauce. W Politechnice Rzeszowskiej działają różne kluby i instytucje, do których należeć może każdy student.

Jeżeli ktoś interesuje się folklorem, to ma duże szanse na rozszerzenie swoich zainteresowań, a przede wszystkim swoich umiejętności tanecznych i wokalnych w Studenckim Zespole Pieśni i Tańca "Poloniny", którego siedziba mieści się w budynku J przy ul. Podkarpackiej 1. Zajęcia zespołu odbywają się w małej sali PRz (nabór kandydatów został przeprowadzony 26 października br.). Do zespołu może należeć każdy student mający dobry słuch i poczucie rytmu. Szczegółowych informacji można zasięgnąć u kierownika artystycznego Pani mgr inż. Aliny Kościółek-Rusin, która jednocześnie jest choreografem zespołu.

Rada Uczelniana Samorządu Studentów Politechniki Rzeszowskiej (Fot. własna)

Jeżeli nie interesuje Was zespół folklorystyczny, możecie poświęcić swój wolny czas dla sportu. Działający w Politechnice Rzeszowskiej Akademicki Związek Sportowy prowadzi różnorakie sekcje sportowe, jak piłka nożna, piłka siatkowa, piłka ręczna, koszykówka, tenis ziemny, tenis stołowy, stockey, pływanie, jujitsu, lekkoatletyka, żeglarsstwo i siłownia. W celu uzyskania dokładnych informacji prosimy udać się do DS "Akapi" pokój 113 lub DS "Ikar" pokój 302 przy ul. Akademickiej.

Wszystkie te dyscypliny można uprawiać, słuchając akademickiego Radia "Centrum" informującego o bieżących wydarzeniach w uczelni oraz w miasteczku akademickim. Siedziba Radia "Centrum" mieści się w DS "Ikar", a funkcję redaktora naczelnego pełni Kolega Andrzej Błahaczek.

Nad życiem kulturalnym studentów sprawuje patronat Klub Studencki "Plus", którego program jest niestety nieco uboższy od innych klubów studenckich w Polsce. Dla osób jednak pragnących pobawić się na dyskotekę czy posłuchać muzyki na koncertach jest tu prawie zawsze miejsce.

Pożyteczną formą wykorzystania wolnego czasu jest działalność w Radzie Uczelnianej Samorządu Studenckiego, do której należeć może każdy student Politechniki Rzeszowskiej. Jest to niestety dodatkowa praca, która mimo swojego ciężaru daje dużą satysfakcję i pozwala zrozumieć zasady organizacji i pracy uczelni. Tutaj dba się o "interesy" studenta.

W ten sposób każdy, kto chciałby zagospodarować wolny czas, nie tylko przebywając na stacji czy w akademiku, może rozważyć nasze propozycje.

Czy to dużo, czy mało - ocena należy do Was.

Janusz Gagatko

Janusz Gagatko, student IV BD, członek Rady Uczelnianej Samorządu Studentów.

SPORT AKADEMICKI

Zaproszenie do stołów

Podobnie jak w ubiegłym roku akademickim Klub Uczelniany AZS, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Dział Spraw Osobowych i Socjalnych zapraszają pracowników uczelni do udziału w cyklu turniejów "Grand Prix" Politechniki Rzeszowskiej w tenisie stołowym.

Turnieje te, które wzorem innych dyscyplin sportowych zastąpiły jednorazowe mistrzostwa Politechniki, będą się odbywać w każdą ostatnią sobotę miesiąca, poczynając od października br. o godz. 10⁰⁰ w małej sali Politechniki Rzeszowskiej.

W ubiegłym roku akademickim odbyło się 6 takich imprez, w których wzięło udział 17 pracowników, a czołówka zawodników w końcowej klasyfikacji przedstawiała się następująco:

1. Z. Kielbasa - 58 pkt.
2. R. Konieczny - 50 pkt.
3. W. Szumny - 44 pkt.
4. L. Wygoda - 27 pkt.
5. T. Mazurkiewicz - 18 pkt.
6. R. Kostyk - 12 pkt.
7. J. Buwała - 10 pkt.

Tadeusz Czulno

Mgr Tadeusz Czulno jest nauczycielem akademickim w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Rzeszowskiej.

Czy tylko dla ducha?

Obecny nowy rok akademicki to kolejny rok oczekiwań i nadziei na różnego rodzaju sukcesy. Sukcesy naukowe, sportowe i kulturalne, bo działalność w tych dziedzinach rozwija się nader pomyślnie, z zachowaniem oczywiście między nimi należnych im proporcji. Aby zamiary te zostały zrealizowane potrzeba wielu czynników. Jednym z nich jest ogólna sprawność fizyczna ludzi biorących udział w tych działaniach.

Duży nawał pracy i nauki oraz duże tempo życia są sprawcami tego, że coraz bardziej brakuje nam czasu na odrobinę sportowego relaksu. Kultura fizyczna jak dotąd nie znajduje odpowiedniego miejsca w programie rozwoju młodego pokolenia. W wyniku tego zauważa się u młodych ludzi, w tym także studentów, dominację wychowania intelektualnego nad wychowaniem fizycznym. Sytuacja ta powoduje, że około 70% młodych ludzi nie osiąga norm rozwoju fizycznego adekwatnych do swojego wieku. W innych krajach, szczególnie w tych wysoko cywilizowanych w odpowiednim czasie dostrzeżono wagę tego prob-

lemu, uznając kulturę fizyczną za jedno z najważniejszych ogniw w rozwoju człowieka.

Rodzi się pytanie: **Jakie miejsce w tych działaniach zajmuje wyższa uczelnia?**

Naczelnym zadaniem szkoły wyższej jest kształcenie młodego pokolenia. Wszechstronna edukacja nie może pomijać spraw wychowania fizycznego. Człowiek nowoczesny to także człowiek zdrowy, sprawny fizycznie i mający odpowiednią kondycję, dla którego sport, turystyka i rekreacja to podstawowy sposób wypoczynku i relaksu. Wykształcenie to także umiejętność panowania nad własnym ciałem i zrozumienie dla wartości wychowania fizycznego. Dlatego należy czynić wszystko, by kultura fizyczna miała należyte miejsce w procesie edukacji w szkole wyższej, by rozwijała się w środowisku akademickim.

Najprostszymi formami to zajęcia programowe i fakultatywne wychowania fizycznego. Każdy student w okresie swoich studiów powinien zaliczyć blok zajęć z wychowania fizycznego.

⇒ Ciąg dalszy na str. 18

GAZETA

POLITECHNIKI

Comiesięczne pismo
Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza

Zespół redakcyjny: Krystyna Ładoś, Barbara Mazewska, Anna Mazur, Marta Olejnik (sekretarz Redakcji), Bronisław Świder, Janusz Gagatko, Andrzej Zelek

Skład i łamanie: Joanna Mikula - Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej

Adres Redakcji: Politechnika Rzeszowska, ul. W. Pola 2, bud. A, pok. 105, tel. 62-54-06, w. 255

Wydawca: Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza, 35-959 Rzeszów, ul. W. Pola 2

Druk: Zakład Poligrafii PRZ - zam. 376/95

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 500 egz.

Cena: 40 gr (4.000 zł)

Wydanie publikacji jest dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych.